

**INFORMACJA
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO
Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego
za rok 2023**

Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Kędzierzynie-Koźlu
mgr Małgorzata Kopczyńska

Kędzierzyn- Koźle, 12 luty 2024 rok

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	2
1. WSTĘP.....	3
2. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA	5
3. STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	13
4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	14
5. NADZÓR NAD ZAOPATRZENIEM W WODĘ DO SPOŻYCIA	15
5.1. Kąpieliska.....	18
5.2. Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.....	18
5.3. Baseny.....	18
5.4. Wnioski.....	18
6. NADZÓR NAD HIGIENĄ ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ ORAZ PRODUKTAMI KOSMETYCZNYMI.....	19
7. NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI	26
8. HIGIENA ZAKŁADÓW PRACY	27
8.1. Wprowadzenie	27
8.2. Bieżący nadzór sanitarny.....	27
8.3. Choroby zawodowe	31
8.4. Wnioski.....	31
9. OCENA STANU SANITARNEGO PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA	31
10. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	36
11. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	38

1. WSTĘP

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kędzierzynie-Koźlu jest publicznym zakładem opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Wojewoda Opolski. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie-Koźlu realizował zadania z zakresu zdrowia publicznego, określone ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. 2023 r. poz. 338 z późn. zm.). Działania te miały na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwych czynników środowiskowych, zapobieganie powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych i zawodowych. Oceny bezpieczeństwa sanitarnego powiatu dokonano na podstawie kontroli prowadzonych w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w tym pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, oraz na podstawie przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych, zarejestrowanych zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych. Poza działalnością kontrolną prowadzona była działalność z zakresu promocji zdrowia mająca na celu kształtowanie wśród mieszkańców powiatu odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych. Ponadto realizowano współpracę z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie powiatu, poprzez czynny udział w działaniach antykryzysowych związanych z występującą sytuacją ewentualnego zagrożenia zdrowia mieszkańców powiatu.

Niniejsza ocena zawiera najważniejsze informacje dotyczące stanu sanitarnego powiatu obejmującego swoim zakresem 6 gmin.

Pod nadzorem sanitarnym w 2023 roku znajdowało się 1896 obiektów, w których przeprowadzono 1797 kontroli sanitarnych.

Dane dotyczące działalności kontrolno– represyjnej przedstawia poniższa tabela:

DZIAŁAŃ KONTROLNO- REPRESYJNA											
Wyszczególnienie		Badania ogółem	Wykonane oznaczenia (fizyczne)	Liczba pobranych próbek	Kontrole (wizytacje)	Decyzje wydane w pierwszej instancji		Postanowienia	Nałożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów [zł]	
						merytoryczne	płatnicze				
Ogółem		43	480	627	1797	299	104	52	31	9200	
Komórki organizacyjne Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kędzierzynie- Koźlu	Higiena	Komunalna	-	-	267	185	81	14	48	1	200
		Żywności, żywienia i przedmiotów użytku	-	-	253	562	206	41	-	29	8500
		Pracy	-	-	-	95	10	16	-	1	500
		Dzieci i młodzieży	43	480	-	183	2	1	-	-	-
	Epidemiologia	-	-	107	703	-	-	-	-	-	-
	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	-	-	-	30	-	32	4	-	-	-
	Środki zastępcze	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	Inne	-	-	-	38	-	-	-	-	-	-

2. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

W 2023 roku w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim zarejestrowano 1933 zachorowania na choroby zakaźne oraz 3186 zachorowań na grypę i choroby grypopodobne (z dniem 7 lipca 2023 r. zniesiono obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 "Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę"). W związku z nadzorowaniem chorób zakaźnych przeprowadzono 620 wywiadów epidemiologicznych oraz przekazano 107 próbek od pacjentów do badań mikrobiologicznych (kału, wymazów oraz surowicy do przeglądu serologicznego w kierunku grypy).

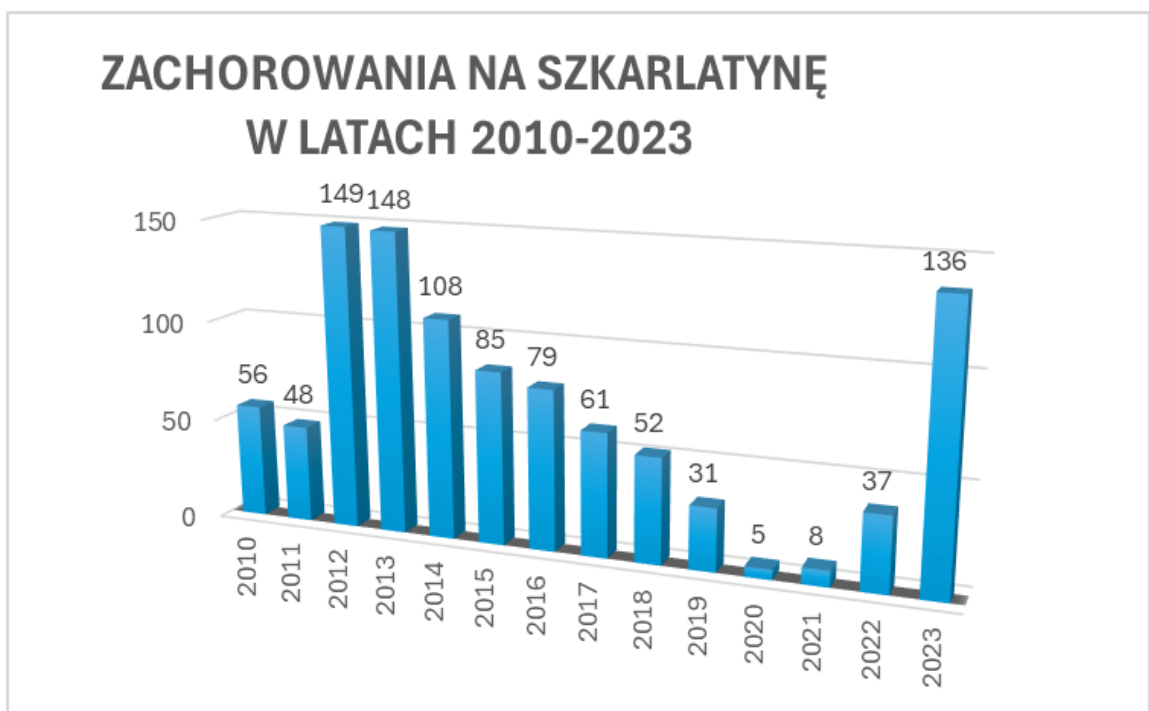
ANALIZA PORÓWNAWCZA ZAPADALNOŚCI NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE NA TERENIE POWIATU KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKIEGO W LATACH 2022-2023

JEDNOSTKI CHOROBOWE	POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI		WOJ. OPOLSKIE
	2022 ROK	2023 ROK	2023 ROK
Ospa wietrzna	1339,6	414,0	688,5
Zakażenia jelitowe o zakaźnym pochodzeniu	254,1	166,0	261,7
Borelioza	55,1	58,3	76,1
Róża	21,6	34,3	19,8
Salmonelozy	13,0	18,3	21,3
Płonica (szkarlatyna)	40,0	155,5	140,4
Zakażenia HIV	1,1	8,0	6,5
Choroby weneryczne	6,5	1,1	3,0
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	0	1,1	2,8
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	0	2,3	8,4
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	2,2	6,7	8,8
COVID 19	7189,7	1054,3	1095,5
Malaria	0	2,3	0,4
Legionelloza	0	1,1	1,1
bakteryjne zapalenie opon mózgowych	4,2	7,0	6,52
wirusowe zapalenie opon mózgowych	0	2,3	4,1
Zakażenia wirusem RSV	–	6,7	7,7

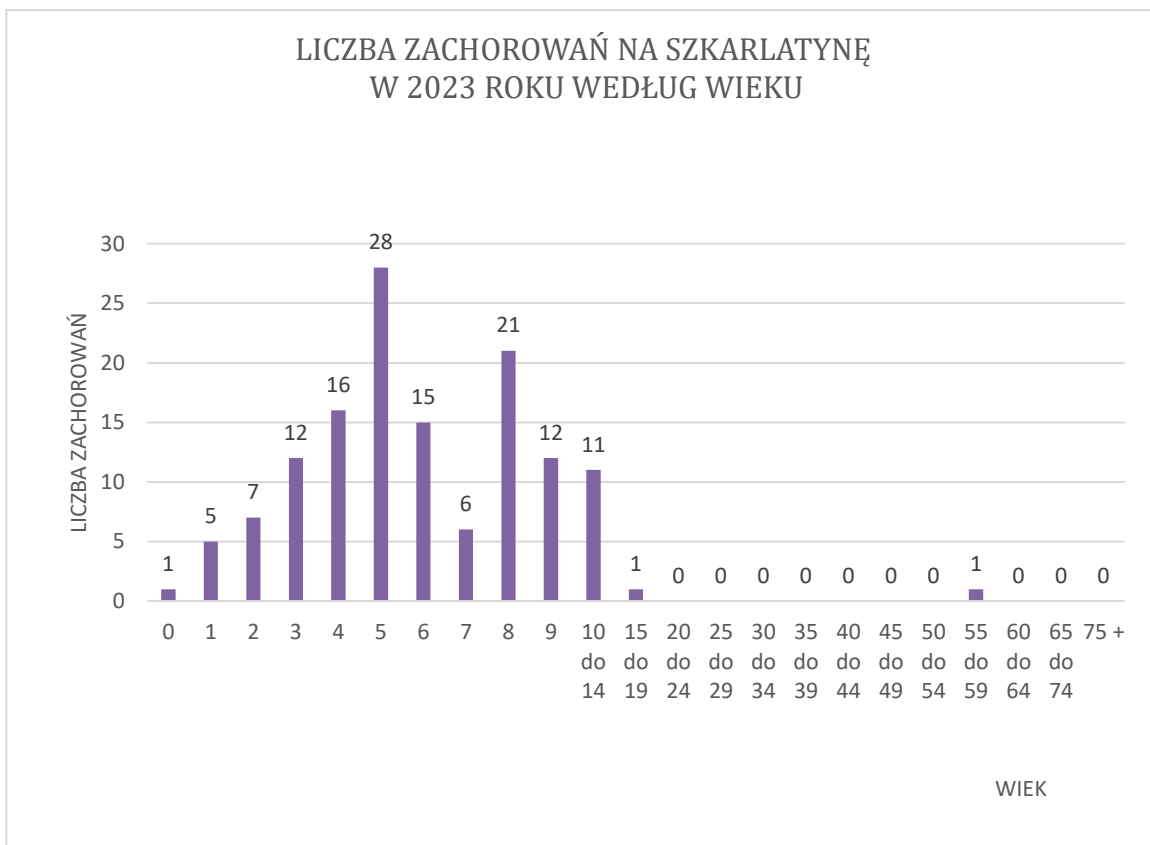
Tabela przedstawia współczynnik zapadalności na poszczególne jednostki chorobowe w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców

Sytuacja epidemiologiczna niektórych chorób zakaźnych w 2023 roku w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim zmieniła się w porównaniu z 2022 rokiem. Odnotowano wyraźny spadek zachorowań na COVID-19, ospę wietrzną oraz zakażenia jelitowe o zakaźnym pochodzeniu, natomiast wystąpił prawie czterokrotny wzrost zachorowań na szkarlatynę.

Szkarlatyna (płonica) to choroba bakteryjna, którą wywołują szczepy paciorkowców *Streptococcus pyogenes*, produkujące toksynę bakteryjną. Charakterystyczna dla choroby jest drobnoplamista wysypka na skórze w postaci szkarłatnego rumieńca oraz pokryty białym nalotem język („malinowy język”). Źródłem zakażenia jest osoba chora. Zarazić się można drogą kropelkową lub wydzieliną z dróg oddechowych chorego. Chorują głównie dzieci, u dorosłych choroba zdarza się rzadko. Najczęściej do zakażenia dochodzi w przedszkolach i szkołach. Na płonicę można zachorować trzy razy (są trzy typy toksyny bakteryjnej). Przechorowanie uodparnia na dany typ toksyny. Leczenie płonicy najczęściej polega na zastosowaniu antybiotyku z grupy penicylin. Nie ma skutecznej szczepionki chroniącej przed zachorowaniem na szkarlatynę. Jedynym sposobem zapobiegania jest unikanie kontaktu z osobami chorymi, częste mycie rąk, przestrzeganie podstawowych zasad higieny.

Liczba zachorowań na szkarlatynę w latach 2010-2023

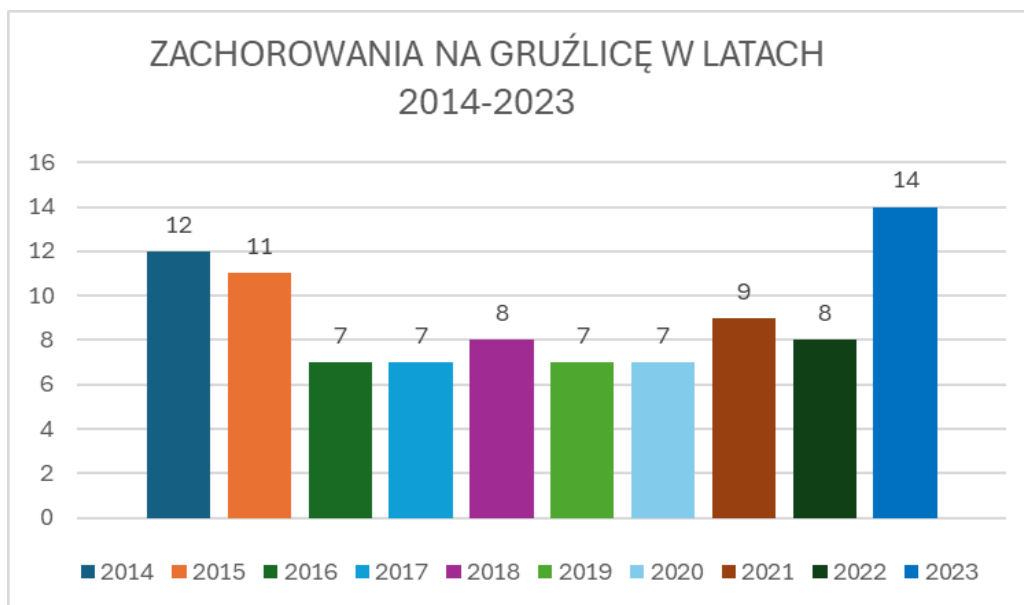

W 2023 r. odnotowano 18 zachorowań na salmonelozę, z czego 14 przypadków wystąpiło jako zatrucie pokarmowe, natomiast u dwóch osób doszło do zakażenia uogólnionego, 11 osób było hospitalizowanych. Nie odnotowano ognisk zatruc pokarmowych spowodowanych pałeczkami *Salmonella spp.*

Zgłoszono siedem zachorowań uogólnionych przebiegających pod postacią posocznicy wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* oraz jedno zachorowanie wywołane przez *Haemophilus influenzae*, wszystkie osoby były hospitalizowane, dwie osoby zmarły. Zachorowania dotyczyły osób niezaszczepionych przeciwko pneumokokom oraz *Haemophilus influenzae*. W Polsce dostępne są różne preparaty szczepionkowe zapobiegające zachorowaniom wywoływanych przez te drobnoustroje.

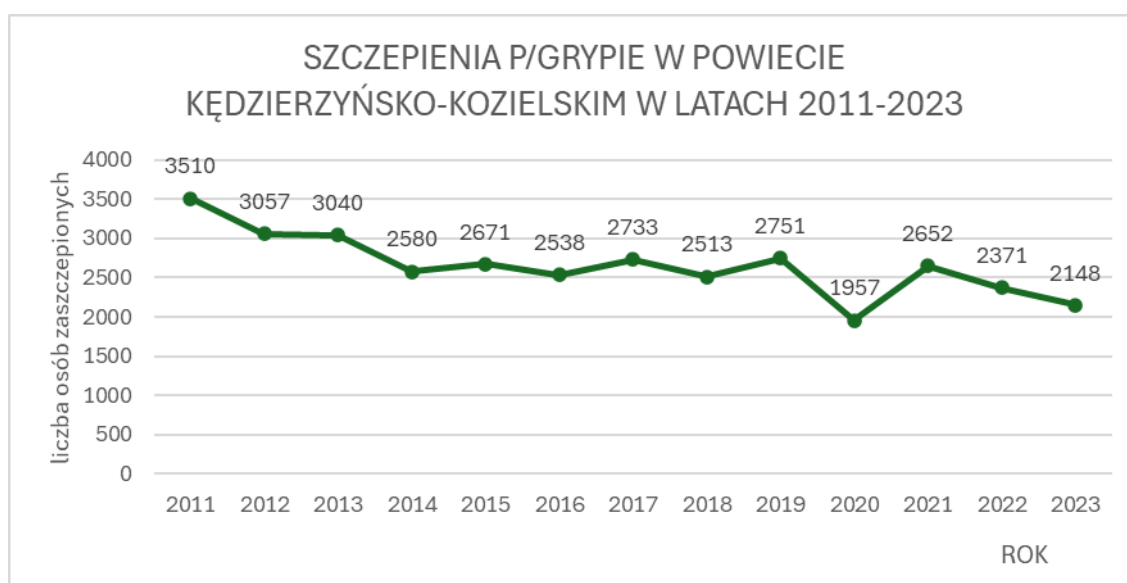
Zachorowania na gruźlicę w naszym powiecie od lat utrzymują się na podobnym poziomie, w 2023 r. zarejestrowano 14 nowych przypadków zachorowania na gruźlicę płucną.

Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy jest stosowane od 80 lat szczepienie BCG, które wykonywane są zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych u noworodków przed wypisaniem dziecka z oddziału noworodkowego. Nie podaje się dawek przypominających.

Do końca czerwca 2023 roku zgłoszono do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej 3186 zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, tj. prawie trzy razy więcej niż w tym samym okresie sprawozdawczym w 2022 r. Dodatkowo w 2023 roku odnotowano 213 przypadków grypy potwierdzonej badaniami laboratoryjnymi. Najskuteczniejszym i zalecanym przez lekarzy sposobem profilaktyki i kontroli grypy są regularne, sezonowe szczepienia. Zapewniają wysoką ochronę przed powikłaniami pogrypowymi. Zaleca się aby szczepionki przeciw grypie podawać każdego roku każdemu już od 6 miesiąca życia, o ile nie ma przeciwwskazań medycznych.

Procent zaszczepienia mieszkańców powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego przeciw grypie od lat jest bardzo niski. W sezonie 2023/2024 wyniósł 2,46% osób zaszczepionych w porównaniu z sezonem 2022/2023 zmalał o 0,10%.

W sezonie jesienno-zimowym w 2023/2024 kontynuowany jest nadzór epidemiologiczny i wirusologiczny nad grypą, który w ramach programu „SENTINEL”, prowadzony obecnie jest w sześciu placówkach.

W ubiegłym roku wykazano 7 zakażeń wirusem HIV, z czego 6 przypadków było wykryte u uchodźców, którzy zgłosili się do poradni chorób zakaźnych na kontynuację leczenia antyretrowirusowego w Polsce.

W 2023 r. odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B oraz typu C, wszystkie zachorowania przebiegały w sposób przewlekły, bezobjawowo, wykryte były przy okazji innych badań lekarskich. Nie odnotowano zakażeń w postaci ostrej.

W 2023 roku na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego jedna osoba zachorowała na wirusowe zapalenie wątroby typu A, zachorowanie wymagało hospitalizacji, nie ustalono nośnika zakażenia, w trakcie wywiadu osoba negowała wyjazd poza miejsce zamieszkania, kontakty z innymi osobami o podobnych objawach. Skuteczną formą ochrony przed zachorowaniem, nawet po kontakcie z osobą chorą, są szczepienia, dwie dawki szczepionki wystarczą aby uodpornić się na całe życie.

Jeden mieszkaniec naszego powiatu zmarł z powodu zakażenia pałeczkami *Legionella pneumophila*, ciężki przebieg zachorowania mógł być spowodowany występowaniem chorób współistniejących.

Do zakażenia pałeczkami *Legionella pneumophila* dochodzi drogą inhalacji zakażonego aerozolu lub przez mikroaspirację wody. Choroba nie przenosi się poprzez picie skażonej wody oraz z człowieka na człowieka.

Dwie osoby zachorowały na malarię, co było związane z podróżą do Senegalu, w trakcie wywiadu ustalono, że przed wyjazdem nie zastosowano profilaktyki p/ malarycznej, polegającej na przyjmowaniu leków przeciwmalarycznych. Nie ma szczepionki chroniącej przed zachorowaniem na malarię.

W 2023 r. zakażenia wywołane wirusem syncytialnym układu oddechowego (RSV) zostały objęte obowiązkiem zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej. W naszym powiecie odnotowano 6 przypadków zachorowań, z czego 4 wymagały hospitalizacji. RSV jest powszechnie występującym wirusem atakującym układ oddechowy. U osób dorosłych zwykle wywołuje objawy przypominające przeziębienie, jednak niemowlęta, małe dzieci oraz osoby starsze są narażone na wysokie ryzyko ciężkiego przebiegu choroby. W Polsce dostępna jest szczepionka chroniąca przed zachorowaniem dedykowana osobom w wieku 60 lat i starszym.

SZCZEPIENIA OCHRONNE

Obowiązek poddawania się szczepieniom ma charakter powszechny i podlegają mu wszystkie osoby przebywające na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, podstawę prawną stanowi art. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1284 z późn.zm.). Zwolnione z tego obowiązku są osoby przebywające na terytorium Polski krócej niż 3 miesiące. W odniesieniu do osób nieposiadających zdolności do czynności prawnych (np. dzieci) odpowiedzialność za wypełnienie tego obowiązku ponosi osoba sprawująca nad tą osobą prawną pieczę (rodzic) albo jej opiekun faktyczny.

Szczegółowe wytyczne dla wykonawców szczepień dotyczące terminów przeprowadzania powszechnych szczepień kalendarzowych dzieci i młodzieży oraz szczególnych przesłanek epidemiologicznych i klinicznych w zakresie realizacji szczepień w wybranych grupach ryzyka oraz wykonywania szczepień poekspozycyjnych (tężec, wścieklizna) są corocznie określane w komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie Programu Szczepień Ochronnych, od 2023 roku określane są również przez Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 2077).

Coroczna szczegółowa analiza wykonania szczepień ochronnych jest przeprowadzana na podstawie danych uzyskanych z rocznego sprawozdania ze szczepień ochronnych przeprowadzanego sprawozdania z wykonania szczepień ochronnych, którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej (druk MZ-54).

Pierwsze szczepienie w większości przypadków odbywa się już w ciągu 24 godzin od urodzenia i jest to szczepienie przeciw gruźlicy i WZW typu B. Co roku szczepienie przeciwko gruźlicy osiąga wysoki poziom wyszczepialności, w roku 2023 wyniosło 98,5% (w latach ubiegłych wyniosło odpowiednio 97,89% w roku 2022, 98,75% w roku 2021 oraz 98,90% w roku 2020).

Analiza porównawcza uodpornienia dzieci i młodzieży w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim w wybranych rocznikach podlegających szczepieniom według PSO w latach 2020-2023

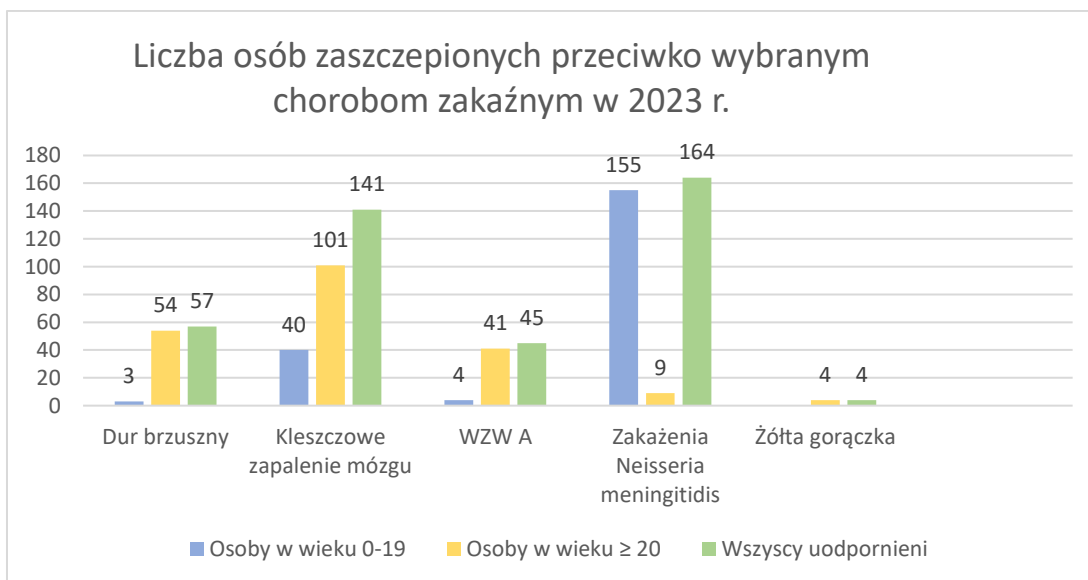
Rocznik	Rodzaj szczepienia	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
3-latki	p/błonicy, tężcowi, krztuścowi,	94,1%	98,1%	89,9%	94,1%
	p/ <i>poliomyelitis</i>	94,1%	98,1%	90,1%	94,7%
	p/ <i>Hemophilus Influenzae</i> typu B	94,1%	98,1%	89,6%	94,7%
	p/WZW typu B	98,7%	97,4%	94,6%	97,9%
	p/odrze, śwince i różyczce	97,6%	97,2%	94,5%	94,4%
	p/ <i>Streptococcus pneumoniae</i>	96,4%	93,1	93,3%	94,7%
6-latki	p/błonicy, tężcowi i krztuścowi	76,4%	71,5%	65,9%	63,4 %
	p/ <i>poliomyelitis</i>	83,5%	71,5%	65,9%	63,4%

	p/odrze, śwince, różyczce	65,9%	66,7%	64,5%	63,4%
14-latki	p/błonicy, tężcowi i krztusiec	80,1%	78,0%	71,9%	77,8%
19-latki	p/błonicy i tężcowi	77,2%	73,1%	65,1%	69,5%

Każdego roku placówki zgłaszają nowe przypadki odmowy obowiązkowych szczepień ochronnych. W 2023 r. zgłoszono 2 dzieci, których opiekunowie prawni odmówili szczepień ochronnych. Liczba dzieci niezaszczepionych, w związku z odmową szczepień ochronnych na koniec 2023 roku wyniosła 83. Najczęstszą przyczyną uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu jest wpływ ruchów antyszczepionkowych.

Obowiązkowe szczepienia osób narażonych, szczepienia poekspozycyjne oraz szczepienia zalecane

Szczepienia obowiązkowe zgodnie z PSO są w Polsce realizowane bezpłatnie do 19 roku życia. Szczepienia zalecane dzieci i młodzieży oraz szczepienia osób dorosłych (z wyjątkiem osób narażonych oraz szczepień poekspozycyjnych) są szczepieniami odpłatnymi. Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby osób zaszczepionych przeciw wybranym chorobom zakaźnym w ramach szczepień zalecanych.

W roku 2023 na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B zaszczepiono łącznie 227 osób, z czego 67 osób zostało uodpornione w ramach szczepień osób narażonych (osoby dializowane, osoby wykonujące zawód medyczny, osoby współzamieszkujące z osobami chorymi na WZW typu B) natomiast 160 osób uodporniono w ramach szczepień zalecanych (m.in. przed planowanym zabiegiem).

Kolejnym szczepieniem, które realizowane jest w ramach szczepień osób narażonych oraz jako szczepienie zalecane jest szczepienie przeciwko ospie wietrznej. W roku 2023 na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego przeciwko ospie wietrznej zaszczepiono łącznie 171 osób, z czego 142 osoby zostały uodpornione w ramach szczepień osób narażonych (dzieci uczęszczające do żłobków lub klubów dziecięcych do 3 roku życia, dzieci i młodzież do 19 roku życia przed planowanym leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią oraz dzieci i młodzież do 19 roku życia z ich otoczenia), natomiast 29 osób uodporniono w ramach szczepień zalecanych.

Od 1 czerwca 2023 r. wprowadzony został powszechny program szczepień przeciw HPV, w ramach którego dzieci urodzone w latach 2010 i 2011 mogły zostać bezpłatnie zaszczepione. Do programu na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego przystąpiło 11 placówek POZ, w których do końca 2023 r. podano łącznie 226 dawek szczepionki przeciw HPV. Dodatkowo w placówkach POZ zaszczepiono odpłatnie 39 osób poza programem (26 dziewcząt/kobiet oraz 13 chłopców/mężczyzn) nie spełniających kryterium wieku. Na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle funkcjonował również program miejski, w ramach którego zaszczepiono 153 dziewczynki zameldowane w Kędzierzynie-Koźlu.

W związku z uwolnieniem z rezerwy szczepionki przeciwko durowi brzuszemu w roku 2023 na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w ramach szczepień profilaktycznych zaszczepiono 14 osób.

Punkty szczepień

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kędzierzynie-Koźlu nadzoruje 34 punkty szczepień.

Lokalizacja punktu szczepień	Liczba punktów szczepień	Liczba przeprowadzonych kontroli w punktach szczepień
POZ	27	27
Szpital (SOR, NiŚOZ, Oddział Neonatologiczny, punkt szczepień dla pracowników szpitala)	4	3
DPS	3	1
Łącznie	34	31

Przeprowadzone kontrole wykazały, że gospodarka szczepionkami prowadzona była prawidłowo, wszystkie preparaty szczepionkowe przeznaczone do realizacji PSO posiadały aktualne daty ważności oraz przechowywane były we właściwy sposób. Szczepienia prowadzone prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3. STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Ocena stanu sanitarno- higienicznego i technicznego podmiotów leczniczych została dokonana w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r., poz. 402).

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kędzierzynie-Koźlu znajdowało się 186 podmiotów prowadzących działalność leczniczą: w tym 3 szpitale, 1 hospicjum, 40 przychodni, 33 innych podmiotów (caritas, punkty pobrań krwi, krwiodawstwo, itp.) oraz 109 praktyk zawodowych (w tym indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, grupowe praktyki lekarskie, indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki pielęgniarek i położnych).

W podmiotach wykonujących świadczenia medyczne właściwy dobór preparatów dezynfekcyjnych w stosunku do potencjalnego zagrożenia. Zapas narzędzi jednorazowego użytku, materiałów opatrunkowych, ręczników jednorazowych, mydeł w płynie oraz środków do utrzymania czystości wystarczający. Roztwory środków dezynfekcyjnych sporządzane były prawidłowo zgodnie z zaleceniami producenta. Asortyment preparatów dezynfekcyjnych uwzględniał specyfikę placówek oraz zapobieganie zakażeniom krwiopochodnym. Zastrzeżeń nie budzą procesy sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku, postępowania z brudną bielizną, odzieżą roboczą oraz magazynowaniem odpadów medycznych. Gospodarka postępowania z odpadami medycznymi we wszystkich skontrolowanych podmiotach jest odpowiednia, zgodna z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1975). Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny obiektów prawidłowy. Wdrożone i stosowane procedury, tj. postępowania z narzędziami i sprzętem wielorazowego użycia, mycia, dezynfekcji, sterylizacji, postępowania z odpadami medycznymi, brudną i czystą bielizną. Poziom świadczonych usług, wyposażenie oraz stan sanitarno- techniczny obiektów, w których wykonuje się świadczenia medyczne ocenia się jako zadowalający. Przeprowadzane przez właścicieli obiektów remonty i modernizacje oraz zakup nowoczesnego sprzętu i aparatury, przyczyniają się do poprawy funkcjonalności obiektów i poziomu świadczonych usług.

3.1. Legionella sp.

Prowadzono stały nadzór nad jakością wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej w wybranych obiektach, w których prowadzona jest całodobowa opieka i w których przebywają osoby o obniżonej odporności immunologicznej, tj. w szpitalach, zakładach opieki leczniczej i hospicjach pod kątem stopnia skolonizowania instalacji bakteriami Legionella.

W ubiegłym roku badania na obecność pałeczek Legionella sp. w większości placówek zostały przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej przez właścicieli lub zarządzających tymi obiektami. W jednym podmiocie stwierdzono wysokie skażenie sieci wewnętrznej obiektu ww. bakteriami. Ze względu na zagrożenie zdrowia zobowiązano odpowiedzialny podmiot do podjęcia natychmiastowych i właściwych działań naprawczych. Działania te przyniosły

oczekiwany skutek. Właściciele obiektów hotelarskich jak również domów pomocy społecznej sukcesywnie przedstawiali sprawozdania z badań laboratoryjnych na obecność bakterii Legionella sp.

4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Bieżącym nadzorem sanitarnym objęto obiekty z kategorii m.in. basenów kąpielowych, domów pomocy społecznej, hoteli, moteli, innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej, dworców autobusowych i kolejowych, terenów rekreacyjnych, cmentarzy, domów przedpogrzebowych, zakładu karnego, ustępów publicznych i ogólnodostępnych. Wyniki z kontroli pozwalają stwierdzić, iż stan sanitarny w obszarze ww. obiektów jest właściwy, a nieliczne stwierdzone nieprawidłowości nie stwarzały zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców obszaru objętego nadzorem.

W porównaniu z poprzednim rokiem liczba podmiotów oferujących usługi kosmetyczne, fryzjerskie, tatuażu i odnowy biologicznej wyraźnie wzrosła. Pozytywnie ocenia się wzrost liczby przedsiębiorców wyposażających gabinety w autoklawy, jak również posiadających umowy na sterylizację narzędzi poza gabinetami oraz stosujących narzędzia wyłącznie jednorazowego użytku. Obserwuje się, że coraz częściej podmioty rezygnują ze stosowania bielizny wielokrotnego użytku na rzecz bielizny jednorazowej. Zakłady kosmetyczne wprowadzają do zakresu usług coraz to nowsze, bardziej inwazyjne zabiegi wymagające szczególnego nadzoru sanitarnego. Stwierdzono prawidłowe zachowania higieniczne personelu w zakresie stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 ze zm.). Sposób postępowania z odpadami komunalnymi oraz wytwarzanymi podczas usług kosmetycznych nie budził zastrzeżeń.

Właściciele obiektów hotelowych i noclegowych systematycznie podnoszą standard pokoi oraz otaczającej infrastruktury. Zapas czystej bielizny hotelowej wystarczający - większość posiada podpisane umowy z pralniami zewnętrznymi. Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Obiekty spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2166).

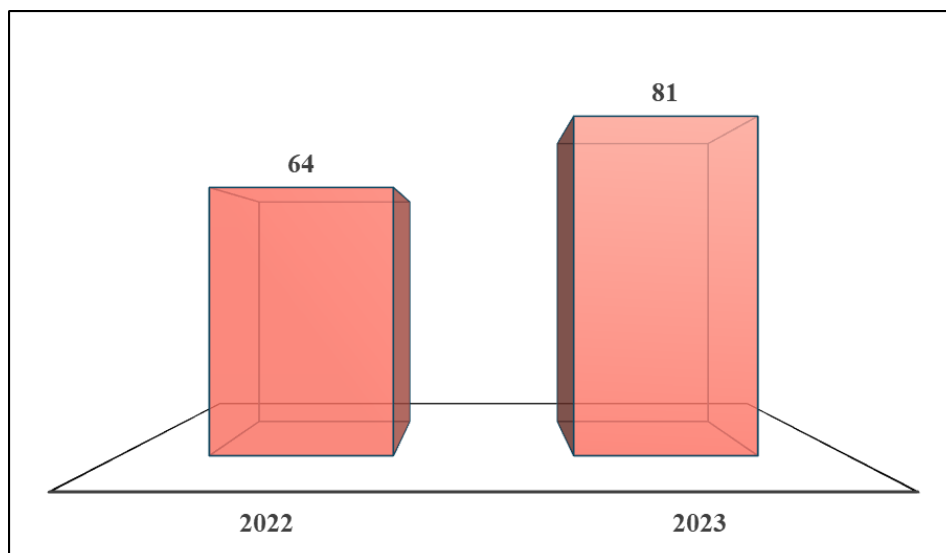
Domy Pomocy Społecznej znajdujące się na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego ocenia się jako dobre, kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości. Placówki te utrzymane były w dobrym stanie porządkowym i funkcjonalnym.

Inne informacje obrazujące stan sanitarny obszaru nadzorowanego:

W roku 2023 poza działaniami wyżej opisanymi, podobnie jak w latach ubiegłych zaopiniowano i wydano zgody na:

- 43 przywozy zwłok lub spopielonych szczątków ludzkich,
- 7 decyzji dot. wywozu zwłok lub spopielonych szczątków zwłok za granicę,
- 60 ekshumacji,

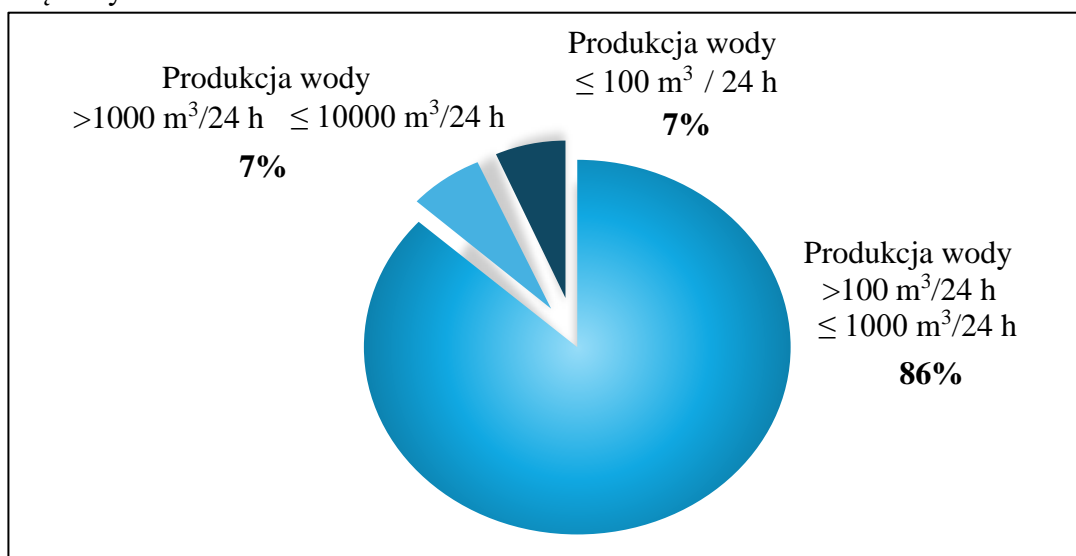
- 4 opinie sanitarne związane z imprezami masowymi organizowanymi w mieście,
  - 1 opinia sanitarna związana z kategoryzacją obiektów hotelowych.
- Kontrole stanu sanitarno- higienicznego obiektów przeznaczonych do przechowywania zwłok i szczątków ludzkich oraz środków transportu przeznaczonych do ich przewozu nie wykazały naruszeń prawa. Nadzór nad prowadzeniem ekshumacji nie wykazał nieprawidłowości.

Zestawienie liczby skontrolowanych obiektów w ramach nadzoru w 2023 oraz 2022 roku

5. NADZÓR NAD ZAOPATRZENIEM W WODĘ DO SPOŻYCIA

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.) w oparciu o wymagania, jakim powinna odpowiadać woda do picia określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Ludność powiatu zaopatrywana jest w wodę przez 14 wodociągów, korzystających z ujęć wód podziemnych z utworów trzecio- i czwartorzędowych.

Liczba wodociągów do zbiorowego zaopatrzenia ludności z podziałem na dobową wielkość produkcji wody

- Wodociąg o produkcji ≤ 100 m³/ dobę:
w tej grupie znajduje się 1 wodociąg zakładowy Grupy Azoty ZAK S.A. Kędzierzyn- Koźle.
- Wodociągi o produkcji $>100 \leq 1000$ m³/ dobę:
w tej grupie znajduje się 12 wodociągów, tj. Błażejowice, Korzonek, Dziergowice, Stare Koźle, Polska Cerekiew, Zakrzów, Dobieszów, Pawłowiczki, Gościęcín, Grodzisko, Większyce, PCC Energetyka Blachownia.
- Wodociąg o produkcji $>1000 \leq 10000$ m³/ dobę:
w tej grupie znajduje się 1 wodociąg, tj. Kędzierzyn- Koźle ujęcie Grunwaldzka oraz ujęcie Dunikowskiego.

Próbki wody do badań laboratoryjnych pobierano w określonych punktach zgodności, które zlokalizowane są w miejscach równomiernie rozmieszczonych pozwalających na ocenę skuteczności procesu uzdatniania oraz na ocenę wewnętrznej instalacji wodociągowej, które zostały ustalone z administratorami ujęć wody. Badania wody były wykonywane w zakresie parametrów grupy A i parametrów grupy B oraz na potrzeby wynikające z bieżącego nadzoru sanitarnego. Monitoring parametrów grupy A obejmuje podstawowe parametry fizyczne, organoleptyczne, chemiczne i mikrobiologiczne. Monitoring parametrów grupy B obejmuje znacznie większy zakres badanych parametrów, w tym m.in. metale ciężkie, pestycydy, itd. Prowadzenie stałego monitoringu jakości wody w wodociągach objętych nadzorem wykazało, że parametry jakościowe na ogół spełniały normy, a występowanie przekroczeń dopuszczalnych wartości było w większości przypadków sporadyczne i krótkotrwałe. Na dobrą jakość wody w wodociągach sieciowych składają się między innymi działania producentów wody, którzy zgodnie z obowiązującymi przepisami w ramach kontroli wewnętrznej monitorują jakość mikrobiologiczną i fizykochemiczną wody, ze ściśle określoną częstotliwością oraz działania podejmowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która od wielu lat prowadzi systematyczne badania jakości wody i konsekwentnie egzekwuje jej poprawę w przypadkach wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń.

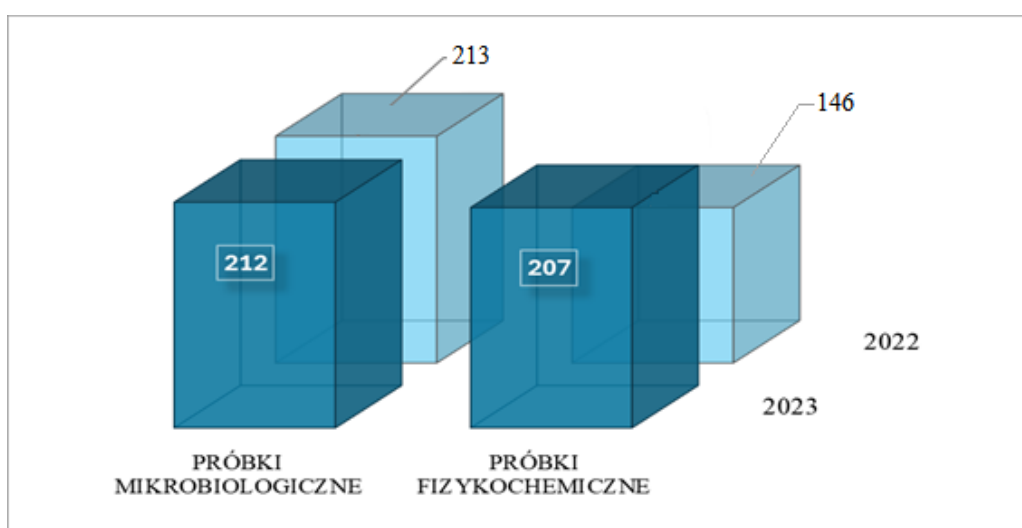
W 2023 roku stwierdzono przekroczenia w następujących wodociągach:

Wodociąg	Przekroczony parametr	Czas trwania przekroczenia	Działania naprawcze podjęte przez PIS oraz administratora wodociągu
Dziergowice	Enterokoki, Bakterie grupy coli	6 dni	Oceniając ryzyko zdrowotne oraz uznając, że występujące przekroczenia stwarzają realne i bezpośrednie zagrożenia dla zdrowia ludzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie - Koźle wydał Komunikat o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi. Administrator wodociągu podjął działania naprawcze polegające na zwiększeniu częstotliwości płukania filtrów i sieci wodociągowej, dezynfekcji zbiorników oraz sieci.

Polska Cerekiew	Enterokoki, Bakterie grupy coli	5 dni	Oceniając ryzyko zdrowotne oraz uznając, że występujące przekroczenia stwarzają realne i bezpośrednie zagrożenia dla zdrowia ludzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie- Koźle wydał Komunikat o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi. Administrator wodociągu podjął działania naprawcze polegające na zwiększeniu częstotliwości płukania filtrów i sieci wodociągowej, dezynfekcji zbiorników oraz sieci.
--------------------	---------------------------------------	-------	---

Przekroczenie dopuszczalnych norm jakości wody poddawanej kontroli u konsumentów, może świadczyć o niedostatecznych lub niewłaściwie prowadzonych procesach jej uzdatniania. Przekroczenie parametrów określonych w rozporządzeniu wymaga każdorazowo dokonania oceny zagrożeń i oszacowania ryzyka wystąpienia potencjalnych zdarzeń niebezpiecznych dla zdrowia konsumentów. W wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę, podwyższone wartości niektórych parametrów fizykochemicznych w większości przypadków miały charakter krótkotrwały, nie rzutujący na końcową ocenę jakości wody. W roku 2023 wystąpiły dwukrotnie przypadki przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, będące bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia ludzi, w związku z powyższym wydano decyzje o braku przydatności wody do spożycia. W obydwu przypadkach sprawnie przeprowadzone przez zarządców działania naprawcze poskutkowały uzyskaniem odpowiedniej jakości wody, a na czas trwania działań konsumentom zapewniono wodę przydatną do spożycia z innego źródła zaopatrzenia. Na koniec roku 2023 woda do spożycia przez ludzi na terenie tutejszego powiatu odpowiadała wymaganiom obowiązującego rozporządzenia.

Zestawienie próbek mikrobiologicznych oraz fizykochemicznych pobranych w ramach nadzoru w 2022 oraz 2023 roku

5.1. Kąpieliska

W sezonie letnim w gminie Reńska Wieś funkcjonowały dwa Kąpieliska: „Centralne” oraz „Stodoła”. Organizatorem był Wójt Gminy Reńskiej Wsi. Sezon kąpieliskowy obejmował okres od 25 czerwca 2023 r. do 4 września 2023 r. W trakcie trwania sezonu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie-Koźlu oraz organizator kąpieliska nie zarejestrowali zanieczyszczeń w wodzie, mogących mieć wpływ na jej jakość oraz zdrowie osób kąpiących. Woda w kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpieli. Informacje o jakości wody w kąpieliskach na bieżąco umieszczane były na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kędzierzynie- Koźlu oraz w serwisie kąpieliskowym. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie- Koźlu po zakończeniu sezonu kąpieliskowego analizując wyniki badań próbek wody ocenił i sklasyfikował wodę w kąpielisku „Stodoła” jako doskonałą, natomiast wodę w kąpielisku „Centralne” jako dostateczną.

5.2. Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu kędzierzyńsko- kozielskiego w sezonie letnim funkcjonowało jedno miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. Obiekt był udostępniany osobom korzystającym z wodnej rekreacji w okresie od 3 lipca 2023 r. do 1 sierpnia 2023 r. W trakcie trwania sezonu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie- Koźlu oraz organizator nie zarejestrowali zanieczyszczeń w wodzie, mogących mieć wpływ na jej jakość oraz zdrowie osób kąpiących. Woda przez cały sezon była przydatna do kąpieli.

5.3. Baseny

Jakość wody spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016 z późn.zm.). W wyniku przeprowadzonych badań jakości wody stwierdzono jednorazowe przekroczenia. Zarządzający na bieżąco informowali o podjętych działaniach naprawczych oraz przedstawiali sprawozdania z badań wody, które potwierdzały wyeliminowanie przekroczeń. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie- Koźlu wydał dwie zbiorcze roczne oceny jakości wody na pływalniach.

5.4. Wnioski

- Stan sanitarny powiatu w 2023 r. nie budził zastrzeżeń i w porównaniu z rokiem 2022 nie uległ pogorszeniu. Podczas kontroli obiektów objętych nadzorem pionu higieny komunalnej nie stwierdzano rażących uchybień natury sanitarno-porządkowej. Nie odnotowano również problemów w egzekwowaniu poprawy warunków sanitarnych i technicznych od właścicieli, czy też zarządców kontrolowanych zakładów. Współpraca z osobami prowadzącymi działalność w nadzorowanych obiektach nie przysparzała problemów, przedsiębiorcy stosowali się do wydawanych zaleceń usuwali stwierdzone nieprawidłowości w ustalonych terminach.
- Stan sanitarny oraz techniczny placówek medycznych ulega systematycznej poprawie. Sukcesywnie przeprowadzane remonty i modernizacje wpływają na estetykę obiektów oraz ich funkcjonalność oraz gwarantują świadczenie usług medycznych

na wysokim poziomie zgodnie z obowiązującymi standardami sanitarno- higienicznymi zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym.

- Gospodarka postępowania z odpadami medycznymi jest odpowiednia, zgodna z obowiązującymi przepisami prawa.
- Wzrost świadomości przedsiębiorstw wodociągowych na temat wymagań, jakie powinna spełniać bezpieczna i „zdrowa” woda do spożycia, poprzez prowadzoną analizę potencjalnych zagrożeń i krytycznych punktów kontroli, a także sposób ochrony i zabezpieczenia wodociągu od miejsca ujmowania wody do punktu jej dostarczenia konsumentom.
- Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz organy gminne w miarę swoich możliwości finansowych oraz w oparciu o środki pozyskiwane z funduszy europejskich starają się modernizować istniejącą infrastrukturę wodociągową oraz realizować nowe inwestycje mające na celu poprawę sytuacji w zakresie zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz poprawy jakości wody.
- Sukcesywnie podmioty wywiązywały się z nałożonego na nie obowiązku wykonywania badań na obecność bakterii Legionella, który odnosi się do podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz właścicieli lub zarządców budynków zamieszkania zbiorowego, a także budynków użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno- powietrzny. Na bieżąco przekazywane były wyniki badań wody, co jest szczególnie istotne w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody.
- Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zarządzający pływalniami oraz kąpieliskami pobierali próbki wody do badań laboratoryjnych zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kędzierzynie- Koźlu.
- Podczas wykonywania czynności kontrolnych pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzili działania informacyjno-edukacyjne dla personelu świadczącego usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, jak również dla personelu służby zdrowia, co ma realny wpływ na poprawę stanu sanitarno- higienicznego, zwiększając reżim przy świadczeniu usług.
- Zapewnione jest bezpieczeństwo przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi dzięki opracowanym i wdrożonym procedurom w zakładach, w których podczas wykonywanych usług dochodzi do przzerwiania ciągłości tkanek.
- Co roku wzrasta standard bazy noclegowej w obiektach hotelowych.

6. NADZÓR NAD HIGIENĄ ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ PRODUKTAMI KOSMETYCZNYMI.

W 2023 r. realizowano Plan zasadniczych Zadań priorytetowych, statutowych w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego i Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczące:

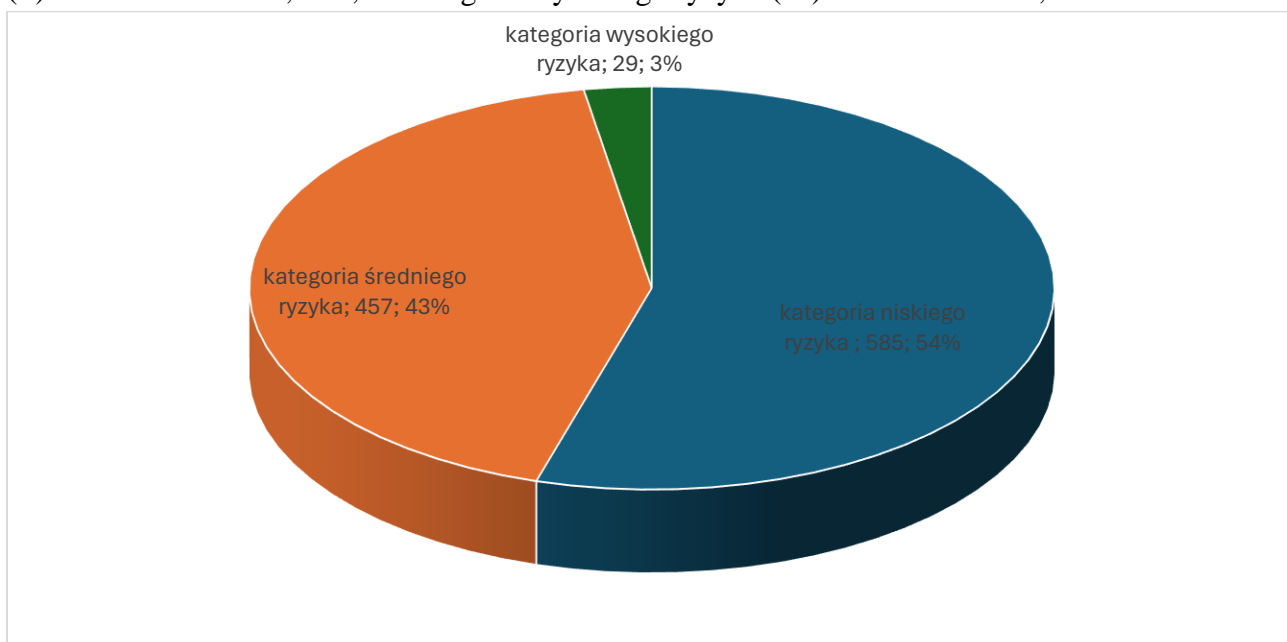
- ✓ realizacji planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- ✓ opracowania raportów z realizacji Rozporządzenia WE nr 284/2011 z dnia 22 marca 2011 r. ustanawiające specjalne warunki i szczegółowe procedury dotyczące przywozu przyborów kuchennych z tworzyw poliamidowych i melaminowych pochodzących lub

wysłanych, z Chińskiej Republiki Ludowej i Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong;

- ✓ opracowania raportów z realizacji Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 13 czerwca 2013 r. zmieniającej decyzje wykonawczą 2011/884/UE w sprawie środków nadzwyczajnych w odniesieniu do niedozwolonego genetycznie zmodyfikowanego ryżu w produktach z ryżu pochodzących z Chin (2013/287/UE),
- ✓ wzmożenia nadzoru nad zakładami produkcji i dystrybucji suplementów diety oraz środków spożywczych, które generują największą liczbę nieprawidłowości,
- ✓ prowadzenia oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach oraz w jednostkach systemu oświaty,
- ✓ nadzoru nad żywnością prozdrowotną (środkami spożywczymi objętymi obowiązkiem powiadamiania o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. suplementami diety, żywnością dla określonych grup, żywnością wzbogacaną),
- ✓ nadzoru nad produktami kosmetycznymi w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych.

Bieżący nadzór sanitarny obejmował kontrolę przestrzegania przepisów prawa żywnościowego w zakresie warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków zdrowotnych produkcji materiałów oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów kontrolowany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością z uwzględnieniem przepisów w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych.

W 2023 roku nadzorem objęto 1082 obiekty, w tym 11 skontrolowanych w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi. Przeprowadzono łącznie 562 kontrole sanitarne. Pośród nadzorowanych 1071 obiektów żywnościowo-żywnieniowych na terenie powiatu, do kategorii niskiego ryzyka (N) zakwalifikowano 585 obiektów– 54,62%, do kategorii średniego ryzyka (S) 457 obiektów– 42,67%, do kategorii wysokiego ryzyka (W) 29 obiektów – 2,70%.

Porównanie ilości obiektów zakwalifikowanych do poszczególnych kategorii ryzyka

System HACCP posiadało 601 nadzorowanych obiektów, wszystkie wdrożyły zasady GMP i GHP. Celem poprawy stanu sanitarnego:

- wydano 60 decyzji administracyjnych: 19 nakazujących, 41 decyzji płatniczych,
- nałożono 29 mandatów karnych na sumę 8 500,00 zł

Ponadto wydano decyzje administracyjne w związku z zatwierdzeniem zakładów, rozszerzeniem zakresu prowadzonej działalności, wykreśleniem z rejestru zakładów oraz w związku z kontrolami importowanych środków spożywczych.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowotnym środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 253 próbki, z których 1 zakwestionowano.

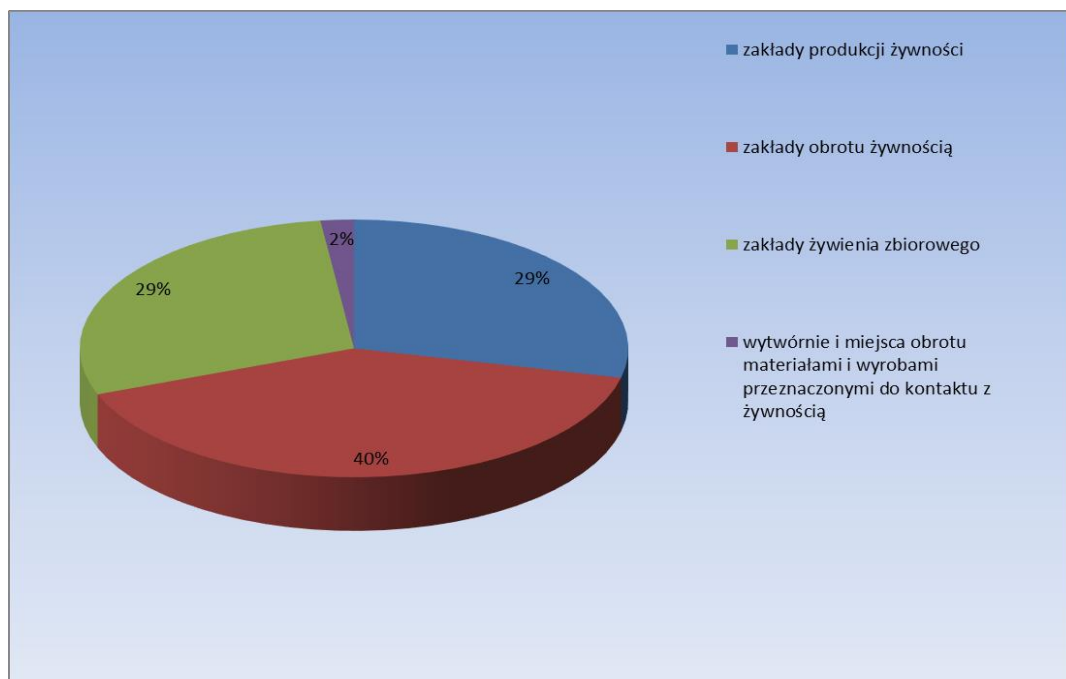
W ramach sieci ACN (Sieć powiadomienia i współpracy), składającej się z systemu RASFF (Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach), systemu AAC (System Pomocy i Współpracy Administracyjnej) oraz sieci na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu (FN), w związku z otrzymanymi powiadomieniami informacyjnymi, alarmowymi przeprowadzono 19 kontroli, prowadzono również postępowania wyjaśniające. Powiadomienia dotyczyły niewłaściwej jakości mikrobiologicznej środków spożywczych, stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów, metali ciężkich, wysokiego poziomu alkaloidów pirolizydynowych, alkaloidów tropanowych, przenikania węglowodorów nasyconych olejów mineralnych i węglowodorów aromatycznych olejów mineralnych z opakowania kaszy orkiszowej, stwierdzenia pleśni w produktach, niezadeklarowanych alergenów, wykrycia w składzie nieautoryzowanej żywności, napromieniania, migracji formaldehydu z bambusowych talerzy dziecięcych.

Przyjęto 28 wniosków o interwencje, w tym 11 anonimowych. Dotyczyły głównie nieprawidłowości w zakresie oznakowania, stosowania oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych, reklamy, prezentacji suplementów diety na stronie internetowej, w mediach społecznościowych, w tv; niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego zakładów, niewłaściwej jakości artykułów spożywczych, niewłaściwej wentylacji, itp.

Przeprowadzono kontrole sanitarne, które wykazały zasadność wniesionych interwencji w 15 przypadkach. Podjęto stosowne działania administracyjne. W wyniku stwierdzenia naruszenia przepisów prawnych w zakresie oznakowania suplementów diety skierowano 3 wnioski o nałożenie kar pieniężnych przez Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

6.1 Stan sanitarny w nadzorowanych zakładach

Nadzorem sanitarnym objętych było 1071 obiektów żywnościowo-żywieniowych. Poniższy wykres przedstawia procentowy udział poszczególnych grup obiektów w ogólnej liczbie nadzorowanych zakładów.

% Udział poszczególnych grup obiektów w ogólnej liczbie nadzorowanych zakładów

6.2 Działalność kontrolno – represyjną w poszczególnych grupach obiektów przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj zakładów/obiektów	Liczba zakładów /obiektów wg rejestru	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych w związku z naruszeniem wymagań sanitarno-higienicznych i technicznych	Liczba nałożonych mandatów karnych	Kwota nałożonych mandatów karnych
Zakłady produkcji żywności	44	38	3	1	500,00 zł.
Producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	263	9	0	0	0
Zakłady obrotu żywnością	434	271	27	8	2050,00 zł.
Zakłady żywienia zbiorowego	309	221	30	20	5950,00 zł.
Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	21	7	0	0	0
Nadzór nad produktami kosmetycznymi	11	16	0	0	0
Ogółem	1082	562	60	29	8500,00 zł.

6.3 Najczęściej występujące nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach:

- ✓ nieprzestrzeganie procedur GHP/GMP i systemu HACCP;
- ✓ niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, ich wyposażenia;
- ✓ nieprzestrzeganie higieny sprzedaży środków spożywczych nieopakowanych, brak prawidłowej higieny osobistej;
- ✓ wprowadzanie do obrotu oraz wykorzystywanie do produkcji środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia oraz daty minimalnej trwałości;
- ✓ obecność szkodników i ich śladów;
- ✓ brak zabezpieczenia zakładów p/dostępem szkodników;
- ✓ brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- ✓ nieprawidłowe postępowanie z odpadami;
- ✓ nieprawidłowe znakowanie środków spożywczych (suplementy diety);
- ✓ nieprawidłowe stosowanie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych (suplementy diety);
- ✓ nieprawidłowa reklama, prezentacja suplementów diety na stronie internetowej, w mediach społecznościowych (suplementy diety);
- ✓ niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach zakładów.

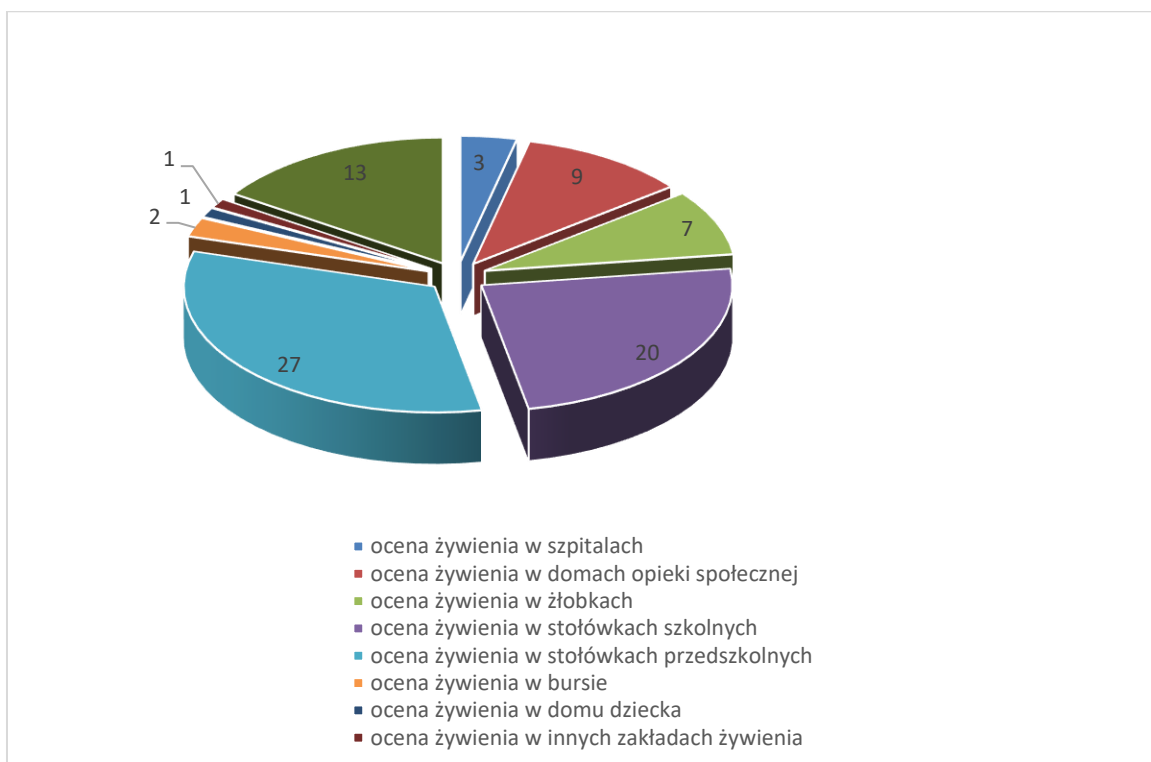
6.4 Ocena żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego.

Żywnienie zbiorowe zamknięte jest szczególnie ważnym elementem podstawowej formy wyżywienia dla określonych środowisk (pacjentów szpitali, dzieci w żłobkach, przedszkolach, szkołach, pensjonariuszy domów dla ludzi starszych, itp.).

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego kontynuowano wzmożony nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących środków spożywczych sprzedawanych oraz stosowanych w żywieniu zbiorowym dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. Kontrole te dotyczyły w szczególności przestrzegania wymagań określonych w przepisach ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Łącznie w zakresie przestrzegania ww. rozporządzenia przeprowadzono 51 kontroli. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Oceną sposobu żywienia objęto 74 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, w których dokonano teoretycznej oceny 83 jadłospisów, w tym 62 jadłospisy 5 – dniowe, 21 jadłospisów dekadowych. W obiektach, takich jak bloki żywienia w szpitalach, domach opieki społecznej podczas oceny jadłospisów wykorzystano wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego wynikające z „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej”. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymogów rozporządzenia i wytycznych.

W 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym oraz osobom w podeszłym wieku stwierdzono nieprawidłowości dotyczące zamawiania mniejszej ilości posiłków niż wynosi liczba podopiecznych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie-Koźlu o powyższym poinformował Wojewodę Opolskiego.

Poniższy wykres przedstawia liczbę dokonanych ocen żywienia w poszczególnych grupach obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego.

6.5 Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2023 roku do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano 253 próbki, 1 kwestionowano z powodu zanieczyszczeń fizycznych środka spożywczego.

Główne kierunki badań to: mikrobiologia, metale szkodliwe dla zdrowia, pozostałości pestycydów, mikotoksyny, azotany, zawartość substancji dodatkowych, substancje migrujące z materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, GMO, zawartość jodu w soli kuchennej, furan, znakowanie, zawartość glutenu, WWA, oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych, napromienianie żywności, oznaczanie zawartości związków polarnych w tłuszczach smażalniczych, kontrola środków spożywczych wzbogacanych w witaminy, składniki mineralne, oznaczanie zawartości substancji farmakologicznie czynnych w suplementach diety i inne. Próbkę pobieraną do badań laboratoryjnych oceniane są również w kierunku zgodności znakowania z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej.

6.6 Obrót suplementami diety, żywnością przeznaczoną dla niemowląt i małych dzieci oraz żywnością specjalnego przeznaczenia medycznego i środkami spożywczymi zastępującymi całodzienną dietę, do kontroli masy ciała.

Obrót w/w produktami prowadzi hurtownia suplementów diety (sprzedaż przez Internet), specjalistyczne punkty sprzedaży, hiper i supermarkety, inne sklepy na wydzielonych stoiskach, regałach, półkach.

Prowadzona jest sprzedaż:

- suplementów diety będących skoncentrowanym źródłem witamin lub składników mineralnych
- preparatów do początkowego żywienia niemowląt i preparatów do dalszego żywienia niemowląt,
- produkty zbożowe przetworzone i inna żywność dla dzieci,
- żywność specjalnego przeznaczenia medycznego,
- środki spożywcze zastępujące całodzienną dietę, do kontroli masy ciała.

W tej grupie środków spożywczych pobrano do badań 15 próbek suplementów diety w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych, zawartości metali, oznaczania substancji dodatkowych, w kierunku wybranych parametrów oraz 7 próbek żywności dla określonych grup w kierunku oznaczania metali, zawartości azotanów, w kierunku znakowania.

Dokonano weryfikacji stanowiska Głównego Inspektora Sanitarnego przedstawionego w odpowiedziach do producentów bądź przedsiębiorców, którzy przesłali powiadomienie o wprowadzeniu po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej suplementów diety, żywności wzbogacanej, żywności dla określonych grup - weryfikacji poddano 40 produktów, których nie stwierdzono w obrocie.

W 2023 r. prowadzono postępowania administracyjne w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie oznakowania suplementów diety, stosowania niewłaściwych oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych, niewłaściwą prezentacją, reklamą. Skierowano 3 wnioski o nałożenie kar pieniężnych przez Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

6.7 Nadzór nad produktami kosmetycznymi.

Nadzorem objętych było 11 obiektów obrotu produktami kosmetycznymi, w tym 1 zakład prowadzący działalność w zakresie sprzedaży hurtowej i detalicznej produktów kosmetycznych przez Internet (przedsiębiorca działa jako osoba odpowiedzialna w zakresie importu produktów kosmetycznych). Przeprowadzono 16 kontroli. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prowadzono postępowania kontrolne i wyjaśniające w związku z wpływającymi decyzjami powiatowych inspektorów sanitarnych zakazującymi wprowadzania do obrotu i udostępniania produktów kosmetycznych zawierających w składzie niedozwolone składniki, nieprawidłowo oznakowanych.

6.8 Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną w 2023 roku w obszarze zagadnień dotyczących bezpieczeństwa żywności realizowana była zgodnie z założeniami zawartego porozumienia. Na bieżąco realizowano zadania nałożone na obie inspekcje. Zaktualizowano listę zakładów wspólnie nadzorowanych w ramach porozumienia o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej, przekazywano informacje w związku z interwencją.

W związku z nieprawidłowościami w zakresie żywienia w placówce opieki całodobowej dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz osób w podeszłym wieku wymieniano informacje z Wojewodą Opolskim.

W ramach Porozumienia dot. produkcji pierwotnej przeprowadzono 2 kontrole producentów produkcji pierwotnej wspólnie z pracownikami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Opolu – oddział terenowy w Głubczycach.

Oddział Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku włączył się w realizację kampanii informacyjnej organizowanej przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności „Wybieraj bezpieczną żywność” #EUChooseSafeFood, uczestnicząc w wykładach zorganizowanych w placówce oświatowo-wychowawczej wspólnie z Sekcją Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej.

6.9 Wnioski

W 2023 roku realizowano urzędowe kontrole żywności według planu oraz kontrole ponadplanowe w związku z powiadomieniami w systemie RASFF, z wnioskami w sprawie zatwierdzenia zakładów, poborem próbek do badań laboratoryjnych, interwencjami konsumentów. Realizowano Plan zasadniczych Zadań oraz „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2023 r.” zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

*Stosowane skróty:

- GHP- Dobra Praktyka Higieniczna (ang. Good Hygienic Practice)
- GMP- Dobra Praktyka Produkcyjna (ang. Good Manufacturing Practice)
- GMO – Organizmy zmodyfikowane genetycznie (ang. genetically modified organisms)
- HACCP – System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli (ang. Hazard Analysis and Critical Control Points)
- RASFF -System Wczesnego Ostrzegania w Zakresie Żywności i Środków Żywienia Zwierząt (ang. Rapid Alert System for Food and Feed)

7. NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W 2023 r. nie stwierdzono naruszenia zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Realizowany jest obowiązek zgłaszania przez podmioty lecznicze podejrzeń zatruc i zgonów spowodowanych środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi nie dłużej niż w terminie 48 godzin od wystąpienia zdarzenia na odpowiednim formularzu do PPIS,

następnie informacja ta jest umieszczona w bazie SMIOD - elektroniczny system monitoringu spraw, dotyczących środków zastępczych, tzw. „dopalaczy”.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych przeprowadzono 1 kontrolę w obiekcie prowadzącym obrót produktami konopnymi i e-papierosami. Dokonano przeglądu strony internetowej skontrolowanego podmiotu. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

W 2023 r. wpłynęły 2 zgłoszenia podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi.

8. HIGIENA ZAKŁADÓW PRACY

8.1. Wprowadzenie

Nadzór sanitarny sprawowany przez Oddział Higieny Pracy obejmował, między innymi:

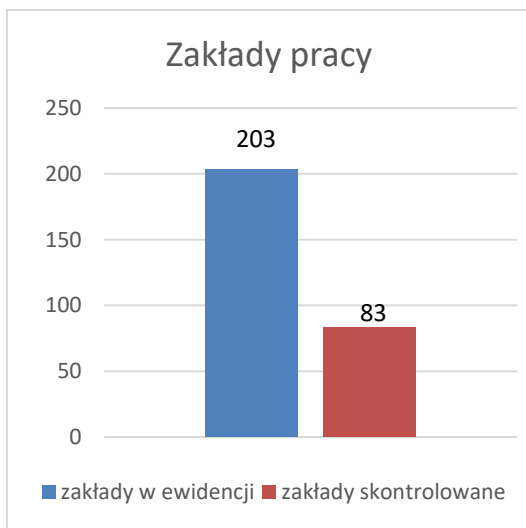
- Ocenę realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych w ich postaci własnej, jako składników mieszanin lub w wyrobach.
- Ocenę kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie.
- Ocenę oznakowania opakowań substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie.
- Ocenę realizacji wymogów w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych.
- Ocenę realizacji wymogów w zakresie stosowania produktów biobójczych w działalności zawodowej.
- Ocenę realizacji wymogów w zakresie prekursorów narkotyków (substancji sklasyfikowanych) kategorii 2 i 3 w obrocie wewnątrzspółnotowym.
- Ocenę realizacji wymogów w zakresie handlu z państwami trzecimi prekursorami narkotyków.
- Ocenę realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu detergentów.

8.2. Bieżący nadzór sanitarny

Pod nadzorem Oddziału Higieny Pracy znajdowały się 203 zakłady pracy, zatrudniające 12891 osób.

W ramach bieżącego nadzoru nad zakładami przeprowadzono łącznie 88 kontroli w 83 zakładach pracy, zatrudniających 6999 pracowników oraz prowadzono 7 postępowań administracyjnych, w związku z podejrzeniem chorób zawodowych.

W ewidencji znajdują się 23 zakłady pracy, w których występują przekroczenia normatywów, kontrolę przeprowadzono w 6 zakładach, gdzie pracuje 518 osób w przekroczeniu.

Przeprowadzono 4 kontrole interwencyjne:

- Trzy dotyczyły przestrzegania przepisów w zakresie substancji i mieszanin chemicznych,
- Jedna dotyczyła udostępniania na rynku odmrażacza do szyb i lusterek samochodowych, w związku z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu alkoholu metylowego.

Podczas kontroli interwencyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

➤ ZAGROŻENIA NA STANOWISKACH PRACY

Ze względu na warunki pracy największe zagrożenie stanowi nadal hałas i czynniki chemiczne, w tym rakotwórcze (amoniak, benzen, formaldehyd, paki, fenol, tlenek propylenu, gazy łatwopalne).

W 2023 roku nie zgłaszano żadnych zdarzeń z udziałem niebezpiecznych, w tym rakotwórczych czynników chemicznych. Największą grupę zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w powiecie stanowią zakłady przemysłu chemicznego, zlokalizowane na terenie osiedli Blachownia i Azoty.

Zakłady posiadają infrastrukturę, zapewniającą właściwe warunki pracy i warunki socjalno-sanitarne. Oddział Higieny Pracy pozostaje w stałym kontakcie ze Służbami BHP strategicznych zakładów pracy w powiecie.

➤ CZYNNIKI RAKOTWÓRCZE I MUTAGENNE

W narażeniu na czynniki rakotwórcze w 20 skontrolowanych zakładach pracowało 413 osób, w tym 119 kobiet.

Stwierdzone nieprawidłowości w 1 zakładzie pracy dotyczyły:

1. Pracodawca nie prowadził rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z procesem technologicznym o działaniu rakotwórczym - Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla dla pracowników na stanowisku mechanik pojazdów samochodowych.

2. Pracodawca nie przekazał informacji o procesie o działaniu rakotwórczym - Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla według obowiązującego wzoru do Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz do Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Opolu.

Zakład poinformował o usunięciu wyżej wymienionych nieprawidłowości.

➤ CZYNNIKI BIOLOGICZNE

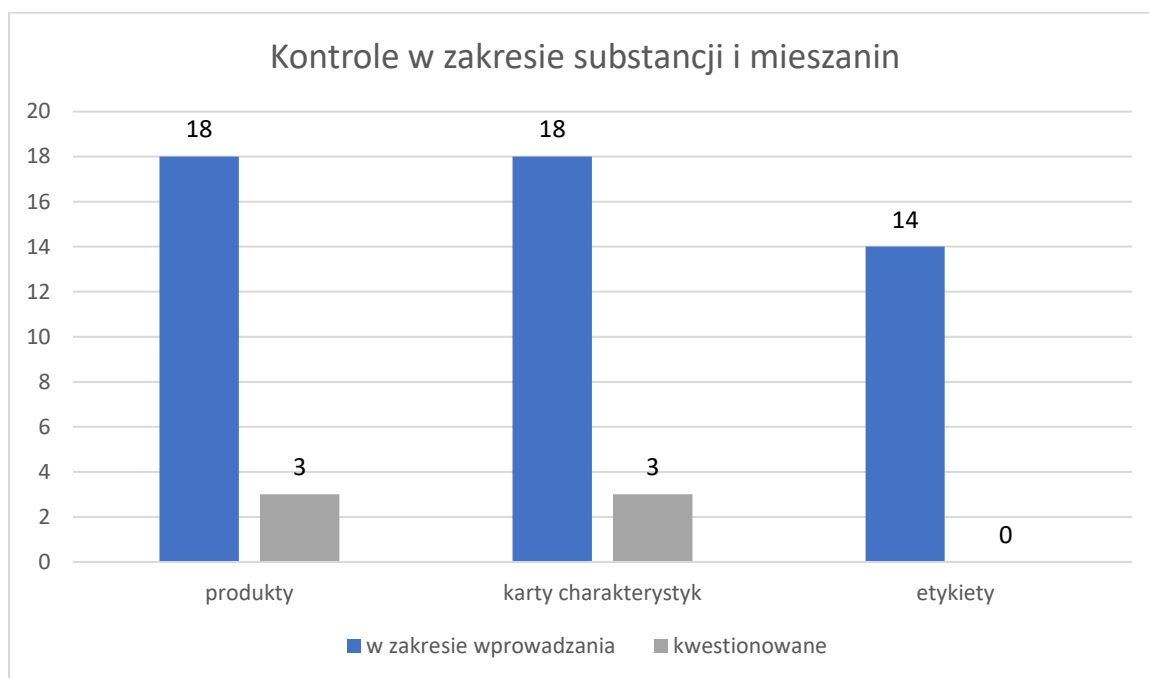
W zakresie szkodliwych czynników biologicznych przeprowadzono kontrolę w 29 zakładach pracy.

Praca w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne w zakładach skontrolowanych: 1641 osób, w tym 1641 osób narażonych na czynniki biologiczne grupy 2, oraz 1047 osób narażonych na czynniki biologiczne grupy 3. Stwierdzono nieprawidłowości w związku z czynnikami biologicznymi w dwóch placówkach wychowania przedszkolnego: brak oceny ryzyka zawodowego w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne na stanowisku nauczyciela, pomocy nauczyciela, woźnej oddziałowej, konserwatora i kucharza-pomocy kuchennej. Wydano dwie decyzje, które zostały wykonane w terminie.

W ewidencji nie było zakładów, w których występowała praca w kontakcie z mikroorganizmami i organizmami genetycznie modyfikowanymi.

➤ SUBSTANCJE I MIESZANINY CHEMICZNE

W zakresie substancji i mieszanin chemicznych skontrolowano 18 produktów, w tym 18 kart charakterystyki i 14 etykiet. Zakwestionowano 3 karty charakterystyki produktów chemicznych oraz brak spisu stosowanych substancji chemicznych.

Ponadto przeprowadzono 4 kontrole w związku z projektem REACH-EN-FORCE-11, dotyczącym aktualizacji i dostarczania kart charakterystyki (SDS) zgodnie z Rozporządzeniem (UE) 2020/878, zmieniającym załącznik II do rozporządzenia REACH w odniesieniu do:

- substancji w nanopostaci,
  - niepowtarzalnego identyfikatora postaci czynnej (UFI),
  - właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego,
  - specyficznych stężeń granicznych, współczynników M i szacunków toksyczności ostrej
- Rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, pakowania substancji i mieszanin (CLP).

➤ PREKURSORY NARKOTYKÓW

W ewidencji znajdowały się 2 podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy narkotyków kategorii 2 i 3 oraz 21 podmiotów stosujących prekursorzy narkotyków kategorii 2 i 3.

Wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków:

Kontrole dotyczyły obrotu prekursorami kategorii 2: nadmanganian potasu, bezwodnik octowy oraz prekursorami kategorii 3: kwas chlorowodorowy, kwas siarkowy(VI), toluen, eter etylowy, aceton, keton metylowo-etylowy.

Podczas kontroli w jednym zakładzie, prowadzącym handel hurtowy chemikaliami stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu bezwodnikiem octowym. Wydano decyzję finansową oraz nałożono mandat karny.

Stosowanie prekursorów narkotyków w działalności zawodowej:

Kontrole dotyczyły stosowania prekursorów kategorii 2: nadmanganianu potasu, bezwodnika octowego, czerwonego fosforu oraz stosowania prekursorów kategorii 3: kwas chlorowodorowy, kwas siarkowy(VI), toluen, eter etylowy, aceton, keton metylowo-etylowy.

Podczas kontroli w jednej placówce edukacyjnej stwierdzono stosowanie w celach dydaktycznych prekursora narkotyków kategorii 2A czerwonego fosforu w ilości przekraczającej wartość progową 0,1 kilograma. Placówka nie dopełniła obowiązku rejestracji we właściwym organie krajowym, którym jest Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych w Łódź.

Placówki edukacyjne z terenu powiatu zostały poinformowane o obowiązkach związanych ze stosowaniem w celach dydaktycznych tego prekursora.

➤ PRODUKTY BIOBÓJCZE

Przeprowadzono 14 kontroli, w tym 2 kontrole u stosujących produkty biobójcze i 12 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.

W 2023 r. w okresie letnim wzmożono kontrole produktów biobójczych należących do repelentów na komary, meszki i kleszcze. Przeprowadzono kontrole w sklepach stacjonarnych oraz e-commers (sprzedaż przez internet).

Ponadto przeprowadzono kontrole produktów biobójczych w podmiotach zobowiązanych do uzyskania pozwolenia na obrót produktami biobójczymi, skontrolowano wszystkie podmioty (2).

Dodatkowo przeprowadzono kontrole produktów biobójczych należących do kategorii 2: produkty konserwujące w podmiotach udostępniających na rynku.

Stwierdzono nieprawidłowości w jednym podmiocie, prowadzącym handel detaliczny. Sklep udostępniał w sprzedaży produkty biobójcze nieprawidłowo oznakowane oraz po upływie terminu ważności. Produkty zostały usunięte z obrotu.

➤ USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Otrzymało 11 zgłoszeń dotyczących planowanych prac, polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu.

Usunięto lub zdemontowano wyroby zawierające azbest z terenu gmin:

-Kędzierzyn-Koźle, w ilości 18 m²,

-Pawłowiczki, w ilości 5189 m²,

-Reńska Wieś, w ilości 2497 m²,

-Cisek, w ilości 2268 m²,

-Polska Cerekiew- zgłoszono 2 obiekty gospodarcze.

Zgłoszeń dokonały koncesjonowane firmy. Zgłoszenia te dotyczyły demontażu i odbioru usuniętego materiału bądź tylko odbioru wyrobów azbestowych w celu bezpiecznego składowania i późniejszej utylizacji. Rozbiórki dotyczyły płyt azbestowo-cementowych zawierających azbest chryzotylowy, które znajdowały się na nieużytkowanych budynkach przemysłowych, gospodarczych i budynkach mieszkalnych.

Przeprowadzone kontrole w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas usuwania wyrobów zawierających azbest nie wykazały nieprawidłowości.

➤ DZIAŁANIA EDUKACYJNE W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA NA WSI

Przeprowadzono wizytacje w gospodarstwach rolników indywidualnych na terenie gminy Pawłowiczki w miejscowościach Gościęcín, Mierzęcín i Opatrzność. Podczas wizytacji zwrócono uwagę na przestrzeganie podstawowych zasad bhp, bezpieczeństwo dzieci w gospodarstwie, zabezpieczenie środków ochrony roślin i innych chemikaliów, bhp przy prowadzeniu prac chemizacyjnych, zabezpieczenie przed zapyleniem podczas prac żniwnych. Poruszono również temat występowania chorób mających związek z pracą w gospodarstwie, w tym chorób zawodowych. Przekazano materiały edukacyjne dla rolników i dzieci: ulotki, broszury informacyjne.

8.3. Choroby zawodowe

Oddział Higieny Pracy realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy prowadził również postępowanie administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych. W 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kędzierzynie-Koźlu wpłynęło 7 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych.

Postępowania dotyczyły:

- zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych-postać przewlekła (1 podejrzenie);
- zespół cieśni nadgarstka (2 podejrzenia);
- choroby zakaźne (4 podejrzenia).

Wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej, pozostałe zgłoszenia nadal są w toku postępowania administracyjnego.

8.4. Wnioski

- Liczba zakładów pracy objętych ewidencją w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła.
- Liczba wydanych decyzji administracyjnych zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego.
- W ostatnim roku wzrosła liczba zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych więcej o 5 w stosunku do roku 2022.
- Stan sanitarno-techniczny zakładów pracy systematycznie z roku na rok ulega poprawie.
- Działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie pionu higieny pracy przyczyniły się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.
- W roku 2023 nie prowadzono postępowania egzekucyjnego.

9. OCENA STANU SANITARNEGO PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA

W 2023 r. w ewidencji sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowało się ogółem 175 placówek, w tym: 114 stałych placówek nauczania i wychowania (obiekty stałe)

oraz 61 placówek wypoczynku zimowego/letniego (sezonowe). Rodzaje stałych placówek nauczania i wychowania objętych nadzorem, przedstawiono na wykresie:

Ewidencja placówek oświatowo-wychowawczych

W ramach sprawowanego nadzoru skontrolowano ogółem 130 placówek, w tym 111 (97,4%) placówek stałych oraz 19 (31,1%) turnusów wypoczynkowych. 3 placówki stałe zawiesiły działalność, nie zostały skontrolowane.

Przeprowadzono łącznie 183 kontrole z czego 164 kontrole dotyczyły placówek stałych, a 19 kontroli przeprowadzono w trakcie trwania wypoczynku letniego.

Ocenę stanu sanitarno-technicznego placówek oświatowo-wychowawczych dokonywano pod kątem:

- warunków sanitarno-higienicznych i technicznych
- infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego
- ergonomii stanowisk pracy przedszkolaka/ucznia
- higieny pracy umysłowej
- obciążenia uczniów ciężarem tornistrów
- zapewnienia profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami
- przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie placówek oświatowych

Ocena stanu sanitarno-technicznego placówek oświatowo-wychowawczych

Stan sanitarno-techniczny w 3 placówkach nauczania i wychowania uległ znacznej poprawie:

- w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu przeniesiono przedszkole i blok żywieniowy do nowych pomieszczeń

- w Publicznym Przedszkolu nr 24 i Publicznym Przedszkolu nr 26 w Kędzierzynie-Koźlu przeprowadzono remonty

W dwóch placówkach stan sanitarno-higieniczny uległ pogorszeniu, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnych.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego we wszystkich szkołach jest wystarczająca za wyjątkiem 2 placówek. W jednej szkole posiadającej salę gimnastyczną i boisko sportowe, ze względu na zwiększoną ilość zajęć sportowych, lekcje wychowania fizycznego odbywają się również na korytarzu. W jednej placówce, w okresie zimowym zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są na korytarzu szkolnym, ponieważ szkoła posiada tylko boisko sportowe.

We wszystkich obiektach zapewniono bieżącą ciepłą wodę w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów oraz środki higieny osobistej. W większości szkół standardy dostępności do urządzeń sanitarnych są zachowane. Dwie placówki posiadają zbyt małą ilość umywalk, kabin ustępowych w stosunku do liczby uczniów zapisanych.

Ocena higieny i warunków pracy dzieci/uczniów

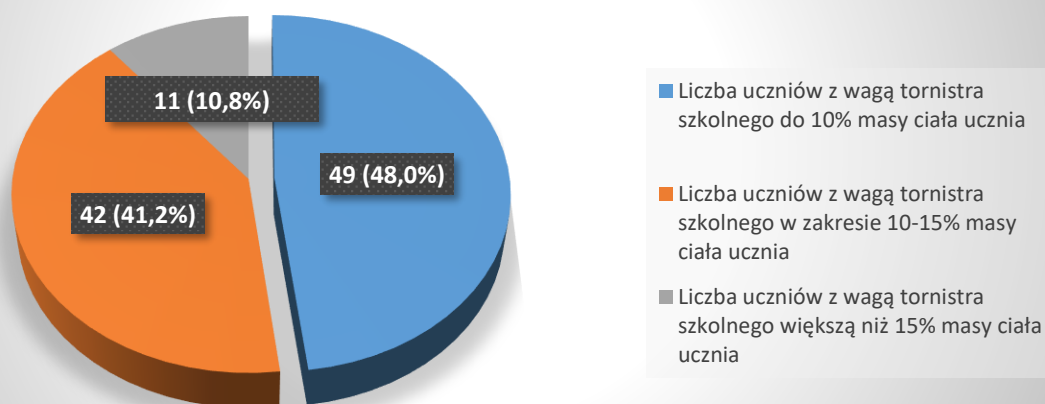
Przeprowadzono badania środowiskowe dotyczące warunków pobytu i nauki w placówkach nauczania i wychowania, w tym:

- 359 ocen dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii (w 15 oddziałach przedszkolnych i w 2 oddziałach szkolnych) - stwierdzono, że dzieci korzystają z mebli dostosowanych do ich wzrostu. Oprócz analizy dostosowania mebli do wzrostu dzieci i uczniów sprawdzano ich oznakowanie, odpowiednie zestawienie, oraz stan techniczny i posiadane certyfikaty.
- 441 ocen planów lekcyjnych (w 37 placówkach) - w 17 skontrolowanych szkołach, łącznie w 70 oddziałach stwierdzono, że:
  - zajęcia nie rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami była większa niż 1 godzina,
  - różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa od 1 godziny.

W pozostałych placówkach skontrolowane plany zajęć lekcyjnych uwzględniały równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

- 19 pomiarów temperatury w 3 placówkach. Nie stwierdzono wartości temperatury niższej niż wymagają przepisy.
- 102 oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 2 placówkach. Według obowiązujących zaleceń zdrowotnych ciężar tornistra wraz z zawartością nie powinien przekraczać od 10 do 15% wagi ucznia.

Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów w stosunku do masy ciała dziecka

Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów w stosunku do masy ciała dziecka

Wskazywano, iż w profilaktyce wad postawy u dzieci i młodzieży, istotnym elementem jest także prawidłowe stanowisko pracy ucznia w szkole i w domu oraz aktywność fizyczna.

Zapewnienie uczniom miejsc na podręczniki i przybory szkolne

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, we wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, zapewniono uczniom miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych. Podczas kontroli sanitarnych przedstawiciele placówek wskazywali wyznaczone do tego celu miejsca (np. indywidualne bądź wspólne szafki w salach, na korytarzach lub w szatniach). Do oferowanych przez szkołę szafek na korytarzach bądź w szatniach, często również przeznaczonych na odzież wierzchnią, uczniowie mają nieograniczony dostęp, dzięki temu mogą z nich swobodnie korzystać.

Ocena mikroklimatu

Podczas kontroli zwracano uwagę na warunki mikroklimatyczne w pomieszczeniach dydaktycznych, podkreślając jednocześnie ważność kształtowania prawidłowych nawyków wśród uczniów i zapobieganie zakażeń przenoszonych drogą kropelkową.

W ramach kontroli mikroklimatu pomieszczeń sprawdzano posiadanie przez placówki wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej, a w sezonie jesienno-zimowym dokonywano pomiarów temperatury pomieszczeń, zwracając szczególną uwagę na sale lekcyjne, gdzie zapewniona powinna być temperatura minimalna + 18° C. Nie stwierdzono wartości temperatury niższej niż wymagają przepisy.

Nadzór nad bezpieczeństwem w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówkach

W roku sprawozdawczym 29 skontrolowanych szkół stosowało substancje i preparaty chemiczne. Ocenie poddano prawidłowość przechowywania substancji chemicznych oraz ich mieszanin, a także posiadaną w tym zakresie dokumentację. W wyniku działań kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dożywianie w placówkach oświatowo-wychowawczych

Dożywianie dzieci i młodzieży prowadziło 30 placówek w tym 16 placówek zapewniało obiady pełne, a 14 posiłki jednodaniowe. W 2 szkołach posiłki były zapewnione poza placówką. Z obiadów dwudaniowych korzystało łącznie 2338 uczniów, a z obiadów jednodaniowych 795 uczniów. Z posiłków dofinansowywanych korzystało 141 osób. 16 szkół zapewniło dostęp do wody pitnej w formie źródełek, poidelek lub dystrybutorów z wodą.

W ramach „Programu dla szkół” w szkołach podstawowych oraz w zespołach szkół, warzywa, owoce oraz produkty mleczne otrzymało 3018 uczniów w 29 placówkach.

Ponadto w 4 szkołach funkcjonowały sklepiki szkolne, a w 14 szkołach automaty z żywnością i napojami.

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem realizacji ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 700) na terenie placówek oświatowych nie odnotowano nieprawidłowości.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Uczniowie wszystkich szkół objęci byli profilaktyczną opieką zdrowotną realizowaną w szkolnych gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Ponadto 25 placówek zapewniało uczniom opiekę stomatologiczną, 10 z nich korzystało z dentobusów, 14 posiadało umowę z zewnętrznymi gabinetami stomatologicznymi, 1 szkoła posiadała gabinet stomatologiczny na terenie placówki.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

Zgodnie z elektroniczną ogólnopolską bazą danych w zakresie wypoczynku, na terenie powiatu w 2023 r. łącznie zarejestrowano 61 turnusów wypoczynkowych w tym: 51 turnusów letnich i 10 turnusów zimowych. Organizatorzy zapewniali prawidłowe warunki zakwaterowania, utrzymania higieny osobistej oraz prowadzenia żywienia lub dożywiania. Zapewniono opiekę medyczną.

Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2023/2024

Przeprowadzone kontrole dotyczące przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2023/2024. Podczas wakacji we wszystkich szkołach prowadzone były prace konserwatorsko-porządkowe, a w 24 szkołach prace remontowe mające na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego funkcjonujących placówek. Prace konserwatorsko-porządkowe obejmowały generalne sprzątanie wszystkich pomieszczeń szkół, konserwację urządzeń sanitarnych, naprawę sprzętu szkolnego, porządkowanie terenów zielonych i boisk sportowych.

Zakres prac remontowych przeprowadzonych w placówkach obejmował głównie odmalowanie ścian w salach lekcyjnych, na korytarzach oraz w pomieszczeniach sanitarnych.

Kontrole wykazały, że obiekty szkolne zostały prawidłowo przygotowane do rozpoczęcia nowego roku.

Wnioski

Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego ulegają systematycznej poprawie. Na podniesienie standardu technicznego oraz poprawę warunków pobytu uczniów oraz wychowanków w placówkach wpływ miały podejmowane prace remontowe i konserwatorskie obiektów. W dwóch placówkach stan sanitarno-higieniczny uległ pogorszeniu, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnych. We wszystkich skontrolowanych szkołach zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Zarówno w szkołach jak i w przedszkolach sukcesywnie zakupuje się meble posiadające certyfikaty. Placówki wypoczynku zostały właściwie przygotowane na przyjęcie dzieci i młodzieży. Organizatorzy zapewniali uczestnikom odpowiednie warunki wypoczynku. We wszystkich placówkach obowiązywał zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych.

10. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy nadzór sanitarny, sprawowany przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego, w szczególności poprzez opiniowanie lub uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów planów zagospodarowania przestrzennego, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dokumentacji projektowych inwestycji, w tym projektów budowlanych, jak również zajmowanie stanowisk w ramach uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023 r. w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim, skupiała się przede wszystkim na:

- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- opiniowaniu planowanych przedsięwzięć, co do potrzeby przeprowadzania oceny ich oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- opiniowaniu środowiskowych uwarunkowań planowanych inwestycji,
- opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadnianiu dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.

Wymienione kierunki działań mają charakter zapobiegawczy i pozwalają na wyegzekwowanie wymogów higieniczno-zdrowotnych oraz higieny środowiska przed powstaniem nowej inwestycji lub jej przebudowy.

Złożono 46 wniosków w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie-Koźlu wydał 36 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz 8 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji dla planowanych inwestycji.

Wydano opinie do 6 projektów dotyczących planów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wydano 4 postanowienia do projektów decyzji o warunkach zabudowy.

Projekty te dotyczyły głównie umożliwienia rozwoju funkcji rolniczych i przemysłowych oraz dotyczyły m.in.: zmiany przeznaczenia obszarów na tereny:

- pod zabudowę inwestycyjną, usługową, mieszkaniową,
- pod zabudowę produkcyjno-usługową,
- złóż kruszyw naturalnych,
- związane z wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł,
- układu komunikacyjnego,
- infrastruktury technicznej,
- sportu i rekreacji oraz zieleni.

Dokonano 9 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawując zapobiegawczy nadzór sanitarny odgrywa znaczącą rolę w ochronie zdrowia publicznego podejmując szereg zadań o charakterze profilaktycznym, mających na celu możliwie największe ograniczenie wpływu działań inwestycyjnych na zdrowie człowieka, między innymi poprzez:

- inspirowanie działań lokalnych organów administracji samorządowej np. w zakresie uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej czy gospodarki odpadami na danym obszarze, wymagając przy uzgadnianiu planów zagospodarowania przestrzennego odpowiedniego z punktu widzenia ochrony zdrowia zagospodarowania terenów,
- uzgadnianie dokumentacji projektowych, tj. wymaganie od inwestorów już na etapie planowania inwestycji spełnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych.

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kędzierzynie-Koźlu w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, związana z procesem inwestycyjnym, skutecznie zapobiegała nieprawidłowościom mającym wpływ na stan sanitarny powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego, tym samym przyczyniła się do powstawania obiektów budowlanych o wyższym standardzie technicznym, zapewniających właściwe warunki zdrowotne pobytu mieszkańców i higieny środowiska.

11. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Realizowane były następujące programy edukacyjne i kampanie prozdrowotne:

1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program realizowany jest od 2006 r. Jego organizatorami są Główny Inspektorat Sanitarny i Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców. Program ma na celu dostarczenie wiedzy i zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej na zdrowie. Program adresowany jest do uczniów klas V-VIII szkoły podstawowej oraz rodziców. W roku szkolnym 2022/2023 program realizowany był w 11 placówkach oświatowych. Uczestniczyło w nim 1072 uczniów i 162 rodziców.

2. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny, skierowany do uczniów IV klasy szkoły podstawowej. Jego celem jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. W programie wzięło udział 16 szkół, obejmując edukacją 411 uczniów oraz 327 rodziców.

3. „Podstępne WZW”

To program profilaktyki WZW A, B i C dla uczniów szkół średnich. W roku szkolnym 2022/2023 w województwie opolskim realizowano IX edycję programu. Program ma na celu prowadzenie działań edukacyjnych ze względu na niski poziom wiedzy oraz świadomości społecznej w zakresie infekcji wywołanych przez wirusy zapalenia wątroby typu A, B i C. Organizatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opolu oraz Fundacja Gwiazda Nadziei. Zajęcia przeprowadzono w 3 szkołach, w których działaniami edukacyjnymi objęto 293 uczniów.

4. „Znamię! Znam je?”

W roku szkolnym 2022/2023 w województwie opolskim przeprowadzono VII edycję programu edukacyjnego, dotyczącego profilaktyki czerniaka dla uczniów szkół średnich. Organizatorami programu są Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opolu oraz Fundacja Gwiazda Nadziei. Celem głównym programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy

z zakresu profilaktyki czerniaka m.in. uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki oraz kształtowanie odpowiednich zachowań. Program zrealizowały 4 szkoły ponadpodstawowe, obejmując edukacją 292 uczniów.

5. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program powstał w 2013 roku w ramach Projektu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”. Przygotowany został dzięki wsparciu finansowemu Szwajcarii w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Celem programu jest dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów szkół ponadpodstawowych i ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Program zrealizowały 2 szkoły, w których przeprowadzono zajęcia wśród 75 uczniów. Dzięki programowi uczniowie zdobyli dodatkową wiedzę nt. negatywnego oddziaływania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych na zdrowie i relacje społeczne.

6. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program przygotowany przez Główny Inspektorat Sanitarny. Jego celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Adresatami programu są dzieci w wieku 5-6 lat oraz ich rodzice. W roku szkolnym 2022/2023 program realizowany był w 9 placówkach wychowania przedszkolnego. Uczestniczyło w nim 194 dzieci i 62 rodziców.

7. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Program opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program skierowany jest do dzieci uczęszczających do przedszkoli w wieku 5-6 lat i ich rodziców. W III edycji programu wzięło udział 11 przedszkoli. Edukacją zostało objętych 344 dzieci i 278 rodziców.

8. „Zarazkom się nie damy, bo o siebie dbamy”

Program przygotowany przez Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu, którego celem jest kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych, promowanie zasad aktywnego stylu życia i zdrowego odżywiania. Program adresowany jest do dzieci w wieku

6 lat. W roku szkolnym 2022/2023 przeprowadzono I edycję programu, w której uczestniczyło 222 dzieci z 11 placówek przedszkolnych.

9. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

Państwowa Inspekcja Sanitarna uczestniczy w realizacji programu dotyczącego profilaktyki HIV/AIDS, którego koordynatorem jest Krajowe Centrum ds. AIDS. Głównym celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV/AIDS poprzez m.in. podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV oraz promowanie odpowiedzialnych postaw i unikania ryzykownych zachowań seksualnych. Działania informacyjno-edukacyjne adresowane są w szczególności do osób dorosłych, młodzieży szkolnej, pacjentów i personelu podmiotów leczniczych oraz kobiet planujących macierzyństwo i oczekujących dziecka. W ramach programu w roku 2023 zorganizowano warsztaty edukacyjne dla uczniów II Liceum Ogólnokształcącego w Kędzierzynie-Koźlu, które prowadziła certyfikowana specjalistka terapii uzależnień. W zajęciach wzięło udział 38 uczniów. Przedsięwzięcie zostało sfinansowane przez Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie-Koźlu. Ponadto przez cały rok prowadzona była dystrybucja materiałów wydanych przez Krajowe Centrum ds. AIDS.

10. Wojewódzka kampania „Bezpieczne wakacje”

Celem głównym prowadzonych działań jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży przebywających w placówkach wypoczynku letniego. W ramach kampanii przeprowadzono 3 prelekcje dla uczestników półkolonii, dotyczące bezpiecznego wypoczynku nad wodą, bezpiecznego opalania, profilaktyki ukąszeń przez owady i kleszcze, higieny mycia rąk. Ponadto w ramach „Tygodnia higieny rąk” zrealizowano zajęcia edukacyjne w 2 przedszkolach. W ww. działaniach uczestniczyło 132 dzieci i 15 osób kadry pedagogicznej.

11. Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność”

Kampania realizowana przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym. Jej celem jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka

oraz zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych. W ramach kampanii przeprowadzono 4 wykłady w szkole ponadpodstawowej, w których uczestniczyło 101 uczniów.

12. Kampania „Energetyki to złe nawyki”

Akcja zainicjowana przez Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w zakresie tematyki spożywania przez uczniów napojów energetyzujących. Skierowana przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych i ich rodziców. Prelekcje przeprowadzono w 3 szkołach podstawowych, w których wzięło udział 97 uczniów i 8 nauczycieli.

13. Światowy Dzień Rzucania Palenia

Światowy Dzień Rzucania Palenia, obchodzony jest corocznie w trzeci czwartek listopada. W 2023 roku odbyły się zajęcia edukacyjne w 2 szkołach podstawowych, podczas których omówiono negatywne skutki palenia tytoniu oraz przedstawiono korzyści wynikające z niepalenia. W prezentacjach uczestniczyło 64 uczniów i 5 osób z kadry pedagogicznej.

Ponadto na stronie internetowej oraz portalu Facebook zamieszczane były informacje m.in. nt. kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność”, kampanii „Bezpieczne wakacje”, kampanii „Energetyki to złe nawyki”, programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!”, Światowego Dnia bez Tytoniu, Światowego Dnia Rzucania Palenia, Światowego Dnia Zdrowia, Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach, Europejskiego Tygodnia Szczepień, kampanii HIV/AIDS „Jedyny taki test”, zatruc grzybami, profilaktyki nowotworów, „dopalaczy”, profilaktyki chorób odkleszczowych, szczepień ochronnych m.in. przeciw COVID-19, HPV, grypie oraz innych zagadnień związanych z tematem zdrowia.